

Amerikalı bir çavuş kaçırılıp serbest bırakıldı

balgat üssü baskını nasıl yapıldı..?

3 eri öldürenler nasıl cinayet şebekesi haline geldiler

Aydınlık

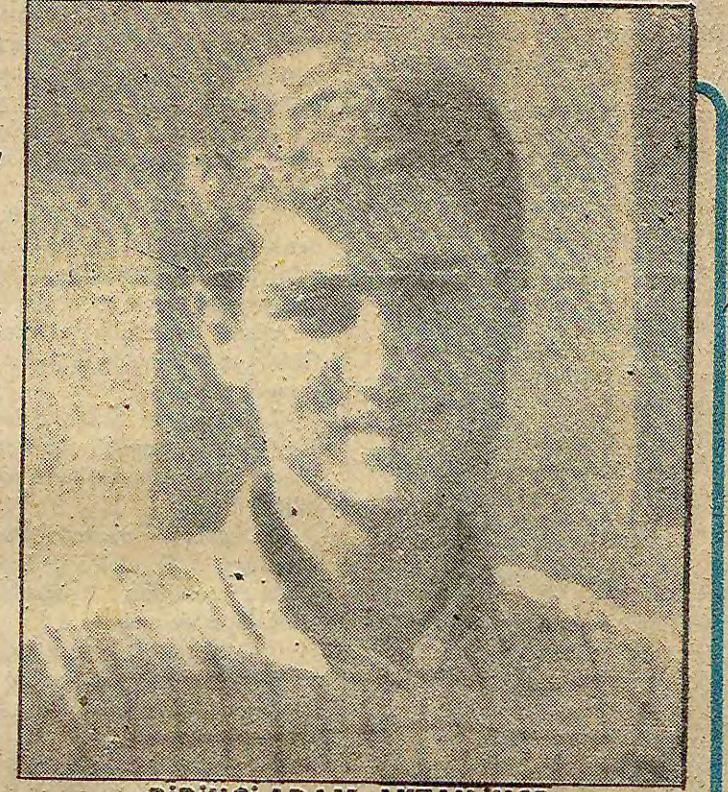
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: SEFİK HÜSNÜ

CUMARTESİ
8
MART 1980
10 LIRA

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

MLSPB, Acilciler, Dev-Sol gibi cinayet örgütleriyle yarışıyorlar

Aktancılar, kendilerini ispat için cinayet işliyorlar

BİRİNCİ ADAM AKTAN İNCE

Aktancılar diye bilinen grubun yöneticisidir ve grup yıllardır onun ismiyle anılır. Kendisinin de öğrencisi bulunduğu Basın-Yayın Yüksek Okulunda çevresine topladığı bazı gençlerle bir grup oluşturmuştur. Nitekim 1969-1970 yıllarında bu gruba Basın-Yayın Komitüsü adı verilmesi de bundandır. Çoğu "yüce halli ailelerin" çocukları ve yine çoğu birbiriyle akraba olan bu grubun mensupları uzun süre kendi içine kapanık bir yapıyı korudukları için, şimdi de acımasızca cinayet işleyen bir çeteye dönüştüler.

Cumhurbaşkanlığı seçimine iki hafta kalır, ama henüz görünürde bir hareket yok

Ecevit: Seçimin sonuçlandırılması için iki partinin işbirliği şart

ANKARA (ÖZEL). CUMHURBAŞKANLIĞI Seçimin başlamasına 2 hafta kalmasına rağmen görünürde iyiyasi partilerde bir hareket yok. Ancak parti yöneticilerinin yakın çevreleriyle toplantılar yapıp, durumu değerlendirdikleri, başlayacak olan seçimlerde izlenecek politayı belirlemeye çalıştıkları bildiriliyor.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in önceki gün, yakın çalışma arkadaşları ile yaptığı bir toplantıda durumu değerlendiren Cumhurbaşkanı seçiminin sonuçlandırılması için iki partinin işbirliğinin zorunlu olduğunu, bunu çözemedikçe (Devamı sa. 7, sü. 6'da)

Özal: "Marti onunda bir miktar para gelecek"

ANKARA (AA). Başbakanlık Müsteşarı Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Vekili Ergut Özal, mart sonuna bir miktar para geleceğini, petrol sıkıntısının büyük ölçüde hafiflediğini açıkladı.

Özal, dış finansman aldığı 4 milyar doların (Devamı sa. 7, sü. 5'de)

ahkeme
oğan Öz' ün
rtili hakkında
rilen idam
zasında direndi

ANKARA (ÖZEL). Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, Savcı Özal'ın öldürmekten bir komando İbrahim Çiğdem hakkında verilen cezasında direnildiğine karar verdi.

Yargıtay 1. Dairesi, Çiğdem hakkında verilen idam cezasını "sorumluluğunun eksik olduğu" gerekçesiyle esastan düştürdü.

(Devamı sa. 7, sü. 3'te)

OSMAN YOLDAŞCAN

Her ikisi de 1971'lerden bu yana Aktancılar grubu içinde yer alan Öktülmüş ve Yoldaşcan, Aktan Ince'nin "sağ ve sol kolları" diye bilinirler. Pek çok eyleme bizzat katılan ve Aktan'ın talimatlarını yürütmekle yükümlü olan en önemli iki adam bunlardır. Nitekim her ikisi de "örgüt" tarafından, yakalandıktan sonra "bir yolu bulup" kaçırılmışlardır.

FATİH ÖKTÜLMÜŞ

●Aktan Ince, H. Kurtuluşundan ayrıldığında, "Öyle eylemler koymalıyız ki, millet parmak ısırmalı" diyordu

●Aktancıların eylem çizgisi: Banka soymak, gizlenmek, para bitince yine banka soymak

HABER MERKEZİ
SON birkaç aydır, siyasi bakımdan iflas ettikleri için, kendilerini ispatın yolunu daha çok cinayet işlemekte bulan birçok grup birbirleriyle yarışıyor.

Bunlardan bir tanesi de Aktancılar ya da TİKE diye bilinen gruptur. Son birkaç gün içinde İskenderun'da ve Adana'da arka arkaya üç eri katleden bu grup nasıl doğdu? Ne yapmak istiyor?

Daha çok Ankara'daki Basın-Yayın Yüksek Okulu'ndaki bazı öğrencilerden oluşan bu çevre, bundan on yıl kadar önce ortaya çıktı. Daha sonra başı çeken Aktan Ince'nin ismiyle ithafen kendilerine Aktancılar adını takacak olan bu çevre haktan kopuk kendi içine kapanık gençlerden oluşuyordu. Onların, "ne olacaksa bir an önce olsun" anlayışı darbecilerin de kendilerine el atması na yol açtı. Bazi 9 Mart'çıların da belirttiği gibi, "uzun süre cuntacılar tarafından kullanıldılar." Onların bu çizgilerini ortaya koyan en çarpıcı olaylardan biri, Mustafa Küseyri'nin Basın-Yayın Yüksek Okulunun bir o-

ETKO sanıkları mahkeme salonunda müdahil avukata saldırdılar

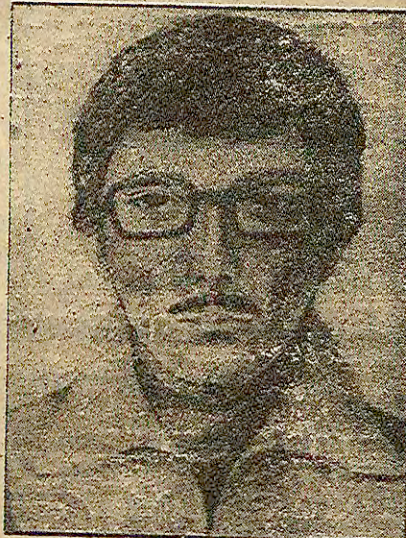
●Saldırtıya uğrayan Avukat Barış Yiğit K. Maraş davasında da halkı savunuyor.

ADANA (ÖZEL). Sanıkları duruşma salonunda K. Maraş davasında da halkı savunan müdahil Avukat Barış Yiğit'e saldırdılar. (Devamı sa. 7, sü. 6'da)

TEKZİP

SOMUNCUOĞLU'NUN HİÇ BİR KARANLIK OLAYLA İLGİSİ VE İŞİ YOKTUR
Kıbrıs'ta MHP örgütü yoktur, bizim herşeyimiz ağıttır.
Ethem, bakanlığımıza bağlı bir kuruluştaki devlet memuruydu.
Mehmet Uçar dışarıda. Öldürüldü dediginiz Şenol Güler ise sağ, salim yaşamaktadır.
"Kara liste" hikayesi de adı bir yalandan ibarettir. (Devamı sa. 7, sü. 3'te)

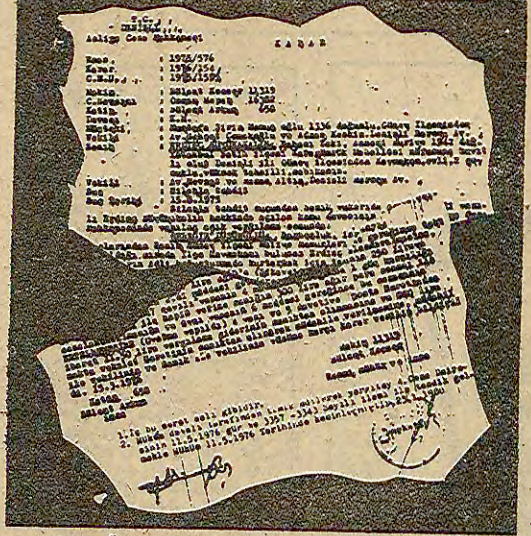
iki eri öldüren soyguncular aranıyor

Önceki gün İstanbul Mercan'da iki eri öldürüp banka soyan katillerden ikisinin temsili resimleri. Görgü tanıklarının verdikleri ifadelerle dayanarak çizilen resimler katilleri tanyanların ya da görenlerin güvenlik kuvvetlerine haber vermemeleri istendi.

Teröristler dün de 6 kişiyi öldürdü

●Şişli'de bir birahaneyi basan teröristler dükkân sahibini yaraladıktan sonra kendilerini kovalayan çırağı da öldürdüler

AP hükümetinin tayin ettiği Isparta Valisinin tehdit suçundan sabıkası var

HABERİ 7. SAYFAMIZDA

●Ankara'da bir işçi komandoları av tüfeği ile kovaladı

●Malatya Tek Gıda-İş Şube Başkanı MHP yöneticisi öldürüldü

HABER MERKEZİ
Anarşi gün de ülkenin çeşitli kentlerinde bes can aldı. Eskişehir'de kahve tarayan komandolar bir kişiyi öldürdü, 10 kişiyi yaraladı. İstanbul'da bir birahanenin basılması sonunda bir kişi öldürüldü.
Pendik'te ve Malatya'da MHP'li oldukları bildirilen iki kişi öldürüldü. Ankara'da dün meydana gelen saldırı ve çatışmalarda iki kişi öldü.
İSTANBUL'DA
İstanbul Şişli'de bir birahaneyi baskın dü-

(Devamı sa. 7, sü. 9'da)

Elli liraya kadar alıcı buluyor

Diyarbakır' da 25 kuruşa hücum var

DIYARBAKIR (ÖZEL). DİLENCİLERİN bile kabul etmediği madeni 25 kuruşlar son günlerde uccarlar tarafından 50 liraya varan fiyatlarla satın alınıyor. Özellikle Güneydoğu illeri ve sınır ilçelerinde başlayan 25 kuruş alımı giderek tüm Türkiye'ye yayılıyor. 25 kuruş ticaretinin duyulması üzerine, Merkez Bankası yetkilileri tedbir aldılar. Ayrıca emniyet yetkilileri de 25 kuruş alan bazı kişileri gözaltına (Devamı say. 7, sü. 1'de)

Bu neyin öfkesi?

Oral Çalışlar

MÜBAREK, pusuda bekliyormuş. Örsan Öymen'in yazısını fırsat bilip girmiş. Söyle diyor Ali Sirmen: "Çekik gözlü ideologların oluşturduğu, Amerikan yandaşı sarı solun, niyeti adıyla çelilen ve oldukça karanlık amaçlı görünen gazetesi feryadı bastı. Rusya Türkiye'yi tehdit ediyor."
Sovyetler Birliği'nin ülkemize yönelen tehdidi anlaşılabilir Ali Sirmen'e cesaret şırıngası olmuş. Çünkü üstad, şimdiye kadar arkadaşlarımızı her gördüğü yerde Sovyetler Birliği'ne karşı olduğunu ve bizim kendisini yanlış anladığımızı iddia ediyordu.
Bu ne öfke! Biz ne demişiz de bu kadar kızmış? Sovyet tehdidine karşı çık-tık ve bu ağır tehdidin cevapsız kalma-masını istedik. Tepki Moskova'dan önce (Devamı sa. 7, sü. 4'te)

GÜNÜN KONUGU
8 Mart Emekçi Kadınlar günü dolayısıyla
Şadıman Doğan
Konuşan:
Yaprak Ertür
2. sayfada

İçten geldiği gibi NİMET ARZIK

Gül gibi propaganda ve bürokrasi

Bizim birçok alanda çalışmamız dünya çizgisine varabilir. Söz sahibi değildir ama, ekipler yetiştirir. Yetiştirilmiş o ekiplerin nasıl perşan olduğunu tanık oluyoruz gün gün. Afet hanımın egemen olduğu yerde, benim yaşam alanım yoktur. Enver Ziya'nın egemen olduğu yerde de, İberr Ortaylıların esamesi okunmaz. (Artık çok açık konuşmuyoruz.)

—E bunu böyle bil de, haddini bil!

—He ya biliyorum!

—Sonra efendim, insan kendisini örnek verir mi hiç?.. Bu geleneklerimize, göreneklerimiz, daha bilmem hangi fiyakalı yalanlarımıza aykırıdır.

—Aykırıdır ama, insanın en iyi öz özünü tanıdığına inanıyorum. Gerekirse, Kara Mustafa Paşa Camisinin İmamını örnek diye verir insan, gerekirse, öz özünü.

Kişiyse semer diye yükletilen, yapay eğitime de boş veriyorum, boş!..

Yapay eğitime, gerçeğine değil... Boş veriyorum boş!

Bütün bürokratlar, en sorumlusuna değin, ağlaşırlar hep!

—Efendim propagandamız iyi yapılmıyor!..

Yapılmaz da... eksik bilginin, eksik bilgiye eklendiği görkemli komisyonlar da toplansa... Konuşulsa da, danışılacak da... ya-pı-la-maz!

Ben dış propagandanı söz ediyorum, iç propaganda, zaten yok defterde!

Acıklı, zavallı dış propaganda

Gah, biri başa gelir, kendisiyle beraber, afiş modasını getirir. Koca bir kuruluş "afiş, afiş" diye çığırır, çifte atar!

Derken efendim, "Karagöz vatanı kurtaracaktır"... Şivesini frenk-leştirerek, "Le Karagheuz, le Karagheuz" diye neftiye sünlüşüne herkes tepinip Karagöz oynasın. Bu kez, hamasete düşülmü!

"Biz Altay'dan gelen Türkleriz" diye zılgıt çekilir! O yetmez. "Avrupa ve Asya arasında bir geçit olan ülkemiz" diye yeni bir terane tutturulur...

"Bütün bu gülmekten, bulmadın, yabancılara ne ki" diye kimsecikler, kimseciklere sormaz...

Ana fikir, baba fikir, yöntem, program yoktur, kesin olarak, propaganda politikası da yoktur.

Anıtkabir

Bir zamanlar, modası geçmiş bir şey yapılmak isteniyordu bizde. "İşık ve Ses".

Demir Çelik Fabrikalarının bile, tekniği eskisi gelir bize.

Anıtkabir'i bu ışıklandırma ve seslendirmeye tabii tutacaklardı. Se-

naryo için şaşıp bana geldiler.

Ve huşu içinde fısıldastılar

Cihat Alpan, sonunda okeyini verecek, son hakem o!

Ben de omuz silkinmişim doğal olarak... Niçin? Cihat Alpan senaryo yazarı mıydı? Dramaturg muydı? Eleştirmen miydi? Rejisor muydı?

Yooo!.. O sırada, ona yağ çekilmesi gerekiyordu herhalde. Teneke teneke eriyordu yağlar... Kendisinin böyle bir şey hevesli olduğunu da sanmam, Teknik senaryoyu da değerlendirebileceğine inanmıyorum. Herkesin alanı başka... ve ben çektim öz özümü!

Bırakın genel propaganda politikası yokluğunu, böyle baskılar tepenizde nöbet bekler!

Yahu, Selçuk çinisinin Selçuk çinisi olup olmadığını, bakana sor-duklarımı gördüm... Cenazeye gönderilecek çiçeklerin rengini bakana danıştıkları gördüm. Daha beteri, onun bu yağcılığı doğal karşıladığını gördüm yıllar önce! Onun için, propaganda, ilkel çizgisinden oynayamaz, yıllar yılı, propaganda programını, bir cümleden oluşmuş-

tu: "Çağdaş (muasır) uygarlık (medeniyet), çizgisine, (seviyesine), e-riştigimizi (vasıl olduğumuzu) kanıtlayacağız (ispat edeceğiz)"...

Aman bu ne uzun kanıtlamak... Hala, kanıtlanamadıysa, artık vaz-geçmeli, bu işten!

Gavurcuların hakkımızdaki güzel fikirlerini değiştirecek değiliz. Yalnız bizi hesaba katmaya zorlayabiliriz, onları.

En kalıcı propaganda aracı da, kültüredir... O ufak bir broşürca-ğızda da belli olur... şamatalı afiş-lerde de, adım atısında da!

ve görkemli bürokrasi

Bürokrasi izin vermez, bir sürü şeyin bir normal çizgiye varmasını. Öz savunma meselesi!

Bir kuruluşta... torpili elli çevir-men varsa, örneğin bunların biri, i-kisi gerçek çevirmendir... Kırkse-kizi, para alır ve dış tırnak kender-lerini korurlar. Her değer için e-derek. Gerçek değer köprüden ge-çerse, yüz değerizin yaşam hakkı zedelenir. Acıklı örnekler verebili-rim!

Bir zaman sonra, kazaen başlatıl-mış olan iyi işlere kulp takılıp, ille ve ille durdurulur... Bu konuya dönceceğiz...

Propagandamız

Gül gibi propaganda işte: Kara-göz ve Hacıvat... Afiş afiş, leblebi-ci fişfiş...

"Biz Altay'dan gelenleriz ve kükre-riz..."

"Asya ve Avrupa arasında bir köprü olan ülkemiz"

Yeter ve artar be, bu propagan-da... Sen bir bozguncusun Nîmet Arzik, bozguncunun dik alası...

—Öyle olsa gerek!

8 Mart Emekçi Kadınlar günü dolayısıyla

GÜNÜN KONUGU
Şadman Doğan
Tekstil işçisi
Konuşan:
Yaprak Ertürk

"KADINLARA YAPILAN KÖTÜ MUAMELE SON BULMALIDIR"

—Şadman Doğan, iş-çi kadınlar sizce ne gibi zorluklarla karşılaşıyor-lar?

—Ekseriyetle sabah er-ken kalkıyoruz. Ço-cuk, buluşuk, temizlik ar-dından da işe gidiyoruz. Bütün gün ayakta çalış-ıyoruz, sonra eve gelip yi-ne ev işlerini bitirme-ye çalışıyoruz. Ben her sabah 5.30'da kalkıyo-rum. 6'ya kadar hazir-lanıyorum, çocuğu u-yandırıyorum. Ağlıyor, bazen dövüyorum. Ne-den ağlıyor? "Anne be-ni götürme, bırak da u-yuyayım" diyor. 6.15'te evden çıkıyorum. Çocu-ğu işyerindeki kreşe bırakıyorum. Bu kreşe ol-masa çocuğumu nerede baktırabilirdim? Dışarıda 2 bin 500 lira istiyorlar kreş için. Zaten aldığım altı bin lira. Üç bin li-ra kira veriyorum. Bir de kreşe para vererek hiç ge-çinemeyiz.

İşe gelince boş ma-ki-ne varsa çalışıyorum. Yoksa ortada, diğer ar-kadaşların işlerine yar-dım ediyorum. Bizim fabrikada üç vardiya ça-lışılır. Çocuklu anneler vardiya giremediği için yalnızca gündüzleri çalış-ıyoruz. Vardiyalı işçilerin makinaları vardır. Bize

Şadman Doğan
tekstil okulunda 6 yıl-
dır çalışan 27 yaşın-
da bir işçi. Altı yıllık
evli, dört yaşında bir
çocuğu var. Dünya E-
mekçi Kadınlar Günü
için kendisiyle yaptı-
rılmış röportajı sunu-yoruz.

**"Kadın işçiler yorgun argın
eve geliyor. Ev işleri de
onun sırtına biniyor.
Evde erkekler eşlerine
yardım etmeli, ev işlerini
paylaşmalıdırlar"**

ise "bebekli" diyorlar. Ustalar istedikleri yere sürebiliyorlar. Bu çok moral bozucu oluyor.

Üç-dört çocuklu bir aileyi düşünelim. Baba 6 bin lira alıyor. Nasıl ye-tiyecek? Annenin de ça-lışması gerekiyor. Geçim derdinden münakaşalar, kavgalar oluyor. Bazen yuvalar bile yıkılıyor bu yüzden.

—İkiniz de çalıştı-
rma göre eşiniz ev işle-
rinde size yardım ediyor
mu?

—Evet. Beyim bana evde yardım eder. Bazen ev temizliği yapar, çama-şır yıkar, çocuğu giydirir, hasta olduğum za-man yemek yapar. Cün-kü saatlerimiz sınırlı. Ö-bür türlü yetişemeyiz. Belki şimdi bunları söy-leğimmi duysa bana ki-zar ama evde yardım e-diyor. Zaten öyle olma-

—Bugünlerde kür-tajın serbest bırakılması tartışılıyor. Siz bu konu-da ne düşünüyorsunuz?

—Kürtajın serbestleş-mesini istiyorum. Dışa-rıda bir kürtaj en az 3 bin liraya yapılıyor. Biz bu parayı nasıl veririz? Benim şimdi bir çocu-ğum var, Bir tane daha yapsak geçinemeyiz. He-

**"Kürtajın
bir an önce
serbest
bırakılmasını
istiyoruz.
Kadın
işçilere
haftada
iki gün
izin
verilmelidir"**

istiyoruz. Cumartesi gün-leri de çalışmayalım. Hiç de-ğilse bir gün daha çocukla-rımıza evimize vakit ayı-ralım ve dinlenebileyim. Bir anne çocuğu 7 yaşına gelene dek gündüzleri ça-lışmalıdır.

Çocuklarımızın daha iyi şartlar altında yetiş-mesini istiyoruz. Ana-baların evde birbirlerine yardım etmesini istio-yunuz. Erkekler hanımla-rı hor görürler. "Kadın da nedir" diyerek ka-dınları hiç paysızlar. Kadınlar hiç erkeğe aynı haklar sağlamalı. Ger-çi Atatürk kadına haklar getirdi ama erkekler bun-ları uygulamıyorlar. İsti-yorlar ki kadın evde dört duvar arasında otursun. Erkeğin her dediğini yap-sın ve ona hizmet etsin.

Baskı, dayak kalkma-lı. Kadın işten yor-gun argın eve geliyor. Çamaşır, yemek, temizlik, çocuk derken bir de er-keği. "Yemek neden vak-tinde olmuyor" diye ka-dını dövüyor. Ya da ka-dın çok yorgun olduğun-dan bir isteğini yapmadı-ğı için dövüyor. Yüzü gö-zü morarmış kaç arka-daşımı gördüm. Kadınla-ra yapılan kötü muamele son bulmalıdır.

Ayrıca doğum kontro-lü için de SSK'dan beda-va araçlar sağlanmasını istiyoruz.

—Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla kamuoyu-na ne söylemek istersiniz?

—Biz işçi kadınlar haftada iki gün tatil olsun

demokrat gözüyle lutfü oflaz

Söz savunmanın!

Su mühendisi Demirel, bugün zeytinyağı gibi suyun üstüne çıkmaya çalışacak...

Çünkü, 100 günlük hükümetini halkın huzu-runda savunmaya başlayacak...

Evet... Söz savunmanın! Bugün, yarın, öbür gün, yani 3 gün boyunca Demirel, sanık sanda-yesindeki müvekkilini (AP azınlık hükümetini) temize çıkartabilmek için hararetle bir savun-ma yapacak...

Merak bu ya, AP azınlık hükümetini acaba nasıl savunacak?

Öyle ya, bir hükümet düşünün ki; anarşinin 100 günde 600 kişinin canını almasına engel olamamıştır. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; iğneden-ipliğe her-şeye zam yapmış, halkı açlığın kucacağına atmış-tır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; 67 il valisini, yüz-lerce kaymakamı ve emniyet amirini, binlerce memuru-işçiyi öğretmeni hallaç pamuğu gibi atmış, aklalmaz partizanlık yapmıştır.. Demi-rel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; kendi halkını kara-kışın ortasında odunsuz, kömürsüz, yakıtız bırakmıştır... Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; çok-gelirden az, az gelirden çok vergi alan bir vergi tasarıf hazırlamıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; uyguladığı düşük ta-ban fiyatı politikasıyla üreticinin ürününi yok pahasına elinden almıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; halkını, bütün ülke-sinde sigaraya, çay meclesinde çaya hasret bırakmıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; MHP'li katillerin hapisanelerden kaçmasına ya da kaçırılmasına seyirci kalmıştır.. Demirel, bunu nasıl savuna-cak?

Bir hükümet düşünün ki; bazı bakanlık-ların MHP'nin kurtarılmış bölgesi haline setiril-mesine hiç ses çıkartmamıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; halkı, çeşitli il ve ilçelerdeki karakollarda aklalmaz işkencelerle karşı karşıya bırakmıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; artan dış tehlikelere karşı ülke içinde milli birliği sağlayacak adımlar atamamıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; otun kilosunu 50 liraya çıkartmıştır.. Demirel, bunu nasıl savu-nacak?

Bir hükümet düşünün ki; verem gibi hastalı-ğın yeniden yaygınlaşmasına yol açmıştır. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; odunun tanesini iş-portada 10 liraya sattırmıştır.. Demirel, nasıl savunacak?

Bir hükümet düşünün ki; ne vadettiyse, tam tersini yapmış, halka 100 gün öncesini münla aratmıştır.. Demirel, bunu nasıl savunacak?

Sahi, Demirel; bugün, yarın, öbür gün düzen-leyeceği basın toplantılarında AP azınlık hükü-metini nasıl savunacak?

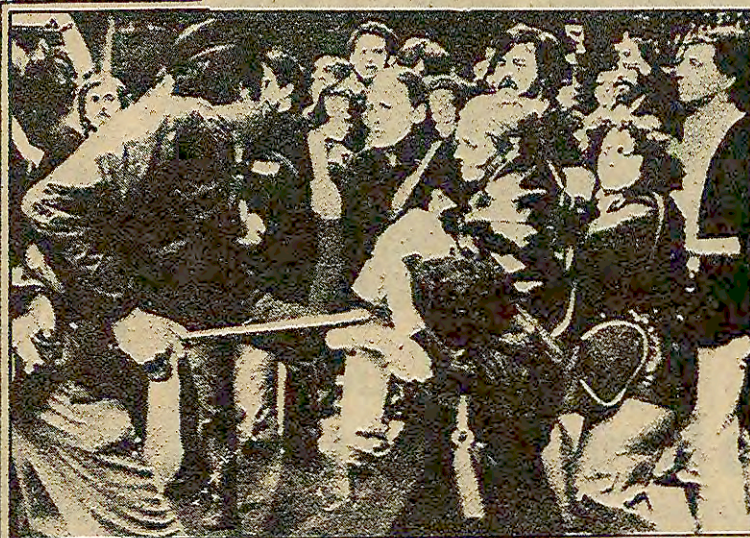
Değil Demirel, dünyanın en becerikli avu-katı Petroçelli gelse ve bugünkü hükümetin avu-katlığını üstlene nasile...

Bugünkü hükümeti temize çıkartacak ve sanık sandayesinden kurtaracak bir avukat daha gelmedi vevüzüne...

1979'da dünyada kadınlar

Kamboçya'da Vietnam istilasına karşı Kam boçyalı kadınlar hem yurtlarını korumak için silahlı mücadeleye katılıyor hem de üretimin sirmesi için vargüçleriyle çalışıyorlar. Yukarı-da cephe de bir kadın Kmer gerillası görülüyor.

Avrupada birçok ülkede kürtaj hakkı için kadınlar yürüyüş ve gösteriler yaptılar. İtalya, Fransa, İngiltere gibi Batı Avrupa ülkele-rinde kürtaj hakkı tanınmakla birlikte bu hakkın kullanılmasına ge-tirilen sınırlamalar tepkilere yol açıyor. İspanya ve Portekiz de ka-dınlar bu hak için hâlâ çetin mücadele veriyorlar. Yukarıda aralık ayında bir gösteri sırasında polisle çatışan İspanyol kadınları görü-lüyor.

Fiyatı	Ressamın Adı	Tablonun Adı	Adet	Tutarı
20 TL	Aysu Kocak	Hayat	.....	.....
50 TL	Ramiz Aydın	Oduncular	.....	.....
100 TL	Ramiz Aydın	Kağız	.....	.....
100 TL	Ali Demir	Madencilik	.....	.....
250 TL	Kasım Kocak	Aydınlık	.....	.....
500 TL	Kasım Kocak		.....	.....
TOPLAM				

Aydınlık kartları isteme kuponu

Adres: .....

İsmi: .....

Yukarıda örnekteki gibi kartları istemek için bu kuponu doldurup, 100 liralık aydınlatma kartı talep et-mek için posta yoluyla gönderiniz.

BAŞVURUSUNUN AYRILAN ADRESİ:
AYDINLIK KARTI İSTEME KUPONU
100 LIRALIK AYDINLATMA KARTI
KARTI İSTEME KUPONU

muzafer hachasanoglu
eller

35 Lira

Genel Dağıtım: TUR-DA
Hamam Sokak, No. 4, Çarşıoğlu - İstanbul

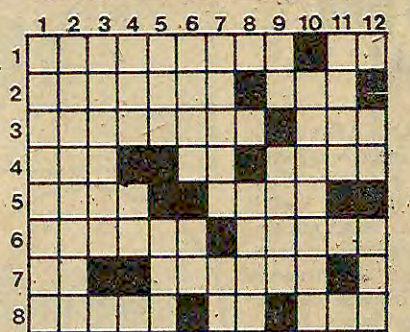
AYDINLIK YAYINLARI

MENKUL SATIŞ İLANI

İSTANBUL 12. İCRA MEMURLUGUNDAN 979/11641

Mahzuz olup satıl-masına karar verilen 53.000 TL. Kıymetinde 1 adet İno-kosh marka yazar para kasası, 18 a-det 4 köşe ve yuvarlak maun masa, 50 adet minderli sandalyenin 1. açık arttırması 10.3.1980 günü saat 12.30, 12.50 arası, Ergene-köy Cad. Ada restoran No: 79 Pangaltı adresin-de yapılarak, en çok ar-trana ihale edilecektir. O gün verilecek bedel muhammen kıymetin %75'ini bulmadığı tak-dirde 2. açık arttırması 11.3.1980 günü aynı sa-at ve mahalde yapılarak en çok arttırana ihale e-dilecektir. Delilaye, i-nale damga resmi putla-rı alıcısı alt olup, talip-ilerin mahalde bulun-masına memura müraca-tları ilan olunur. 3.3.1980 (Başın 1696-241)

BULMACA

SOLDAN SAĞA-1) Arjan-tin'de geniş bir alan kap-layan bölge - Hoşa git-meyen bir durumu ifade etmek için kullanılan bir nida 2) Bir üretim süreci içinde hammaddeden sonra kullanılan maddeler verilen ad- Çoğul eki. 3) Alelade mallar için kullanılan bir deyim- Vü-cudun dışarı atılması. 4) Bir kumaş çinsi- Bir nota- Yıl. 5) TERSİ bir g-da maddesi- Bir oto lastiği firmasının isminin ikinci ke-limesi. 6) TERSİ peşin alınan para- Şehit. 7) Radonun simgesi- TERSİ bir yazı çeşidi. 8) Bir Afrika ülkesi- Bir şeyi bağlamaya yarayan şey- Eksiksiz.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1. HAKVEADALEY
2. İSTANBUL RAN
3. RİTİM HAYETİ
4. OLA KEHNET
5. SA SAN LİD
6. İMASE NAME E
7. MÜNİRE KAMER
8. ATATÜRK ZEKİ

YUKARIDAN AŞAĞIYA- 1) Yurt dışına çıkma bel-gesi 2) Çanak-kale Zaferanın kazandığı tarihi bölgeler-den 3) TERSİ en yüksek dağıtım bir başka adı 4) İki gözü gömeyen - Bir siyasi partimizin amblemi 5) Keder, tasa - Bir oto parçası 6) İsveç Başbakanının ilk ismi - Bir bağlaç 7) TERSİ sade - TERSİ vilayet 8) Kısm, kademe 9) Bir renk- Zamanı bildiren bir alet 10) Su geçirmeyen bir madde 11) Ayvalık-Burhaniye civarında bir kasabamız 12) Bir nota - İran'da Ho-meyni'nin oturduğu şehir.

Rehinelerin İran Meclisine devredilmesi kesin değil

- Komisyon üyelerinin yakında rehinelerle görüşmesi bekleniyor
- Öğrencilerin zorluk çıkarmayacağı söyleniyor
- Petrol borularına yine sabotaj yapıldı

TAHRAN-

(AP-THA-AA) İran Devlet Başkanı Abdülhasan Beni Sadr, "ABD Büyükelçiliğinde tutulan Amerikalı rehinelerin serbest bırakılmaları kararını alma yetkisinin Meclise devredilmesi kesin bir sonuç olmayabilir" dedi.

Beni Sadr gazetecilerle yaptığı konuşmada, "Öğrencilerin, rehinenin sorumluluğunu İslam Devrim Konseyi'ne bırakmaları kararından sonra Konsey, rehinenin ser-

best bırakılıp bırakılmaları için kesin kararını bu ay içinde seçimle iş başına gelecek Meclis tarafından alınmasında fikir birliğine vardı. Ancak bu şimdiki karardır. Gelecekte ne olur, bilemiyoruz" dedi.

Beni Sadr, daha sonra Tahran'daki Şah'ın suçlarını Soruşturma Komisyonu üyelerine de rehinele görüşebileceklerini, onların da ifadelerine başvurmalarının gerekli olduğunu söylediğini sözlerine ekledi.

Öte yandan İran Dışişleri Bakanı Sadık Kuth-

zade, rehinelerin büyük bir ihtimalle elçilikten başka bir yere taşınacaklarını ve Dışişleri Bakanlığında tutulan 3 Amerikalı diplomatın da diğer rehinele beraber bulunduğunu söyledi. Kuthzade, "Taşınma gerçekleşirse gerçekleşmez, Soruşturma Komisyonu rehinele görüşecek" dedi. Bu arada rehinele ilgili kararın Devrim Konseyine bırakılması kararını protesto eden 1500 kadar İranlı Büyük- elçilik binası önünde gösteri yaptı.

Öğrencilerin ise, rehinele teslim etme, Ho-

Rehineler Noel'i kutlarken.

meyni'nin isteğine uygun davranarak zorluk çıkarmayacakları, ancak radyoda bir konuşma yapmak istedikleri bildirildi.

BÖRÜ HATLARININ TAHİRİBİ

Bu arada, Çin Resmi Haber Ajansının günlük İran gazetesi "Kayhan" a dayanarak verdiği habere göre, İran'ın zengin petrol yataklarına sahip Kuzistan eyaletine 6 petrol ve bir gaz hattının tahrip edildiğini bildirdi.

Perşembe günü yapılan sabotajda 9 kilo TNT ve bir saatli bombanın kullanıldığı bildirildi.

"FÖRĞAN" ÖRGÜTÜ

Öte yandan "Forgan" örgütünün 4 üyesinin daha kurşuna dizilerek idam edildiği bildirildi. Tahran Radyosunun haberine göre, "Forgan" örgütü üyeleri, İran'da suikastlar düzenlemek ve cinayet işlemek suçlu bulundu.

Bu arada Moskova yanlısı "Halkın Fedaileri" grubu ile dini örgüt "Hizbullah" taraftarları arasında olay çıktı, 20 kişi yaralandı.

Ruslar, katliamı sürdürüyor Sovyet tankları Pakistan sınırına dayandı

- Yeni öneriler getiren Ziya Ül-Hak, Kabil yönetiminin Pakistan sınırını kapatmasını istedi
- ABD, Batı Pakistan'a yardıma çağırıyor

DİŞ HABERLER

SERVİSİ

Ajanlar, Sovyet işgalci birliklerinin Afganistan'daki yoğun saldırılarını sürdürdüğünü bildiriyor. Özellikle Kunar, Nuristan ve Pakiyan bölgelerindeki Afgan direniş kuvvetlerinin büyük darbe yediği gelen haberler arasında. Amerikan istihbarat kaynakları da, Rus ordusunun halka karşı giriştiği katliam hareketinde roketler ve zehirli gazlar kullandığını doğruladı.

İşgalci birliklerin Afganistan'ın güneydoğusundaki Barikov köyüne kadar ilerledikleri ve Pakistan sınırına 10-15 kilometre kadar yaklaştıkları öğrenildi.

AFP'nin Kabil'deki diplomatik kaynaklara dayanarak verdiği habere göre, direniş kuvvetleri yoğun Rus saldırısı sırasında 100 düşman askeri öldürdü.

Fransız ajansı, Kunar vadisinde sevk edilen 3 Rus taburunun bölgedeki ana yolları ve kent merkezlerini denetim altına aldıklarını bildirdi. Kabil'deki askeri gözlemciler, işgal ordusunun, "Temizlik hareketi" sürdürmesi için, Afganistan'daki birliklerinin sayısını 150 bine çıkartacaklarını belirtiyorlar.

Bu arada Kabil Radyosu gençleri askere çağırıyor.

ZİYA ÜL-HAK'IN GİRİŞİMLERİ

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül-Hak, Afganistan sorununu çözümü için Sovyetler Birliği'ne hitaben yaptığı konuşmada, üç öneri öne

sırdı: * Afganistan'daki Sovyet birliklerinin yerine BM, Bloksuzlar veya İslam ülkelerinden oluşacak bir askeri birlik, * Kabil hükümetinin Pakistan sınırını kapatması, * Pakistan'da Afgan mülteci kamplarının denetlenmesi.

Pakistan'ın 4 eyaletinin sorumluluğu ile yaptığı bir toplantıda söz alan Ziya Ül-Hak, İslamabad yönetiminin sorunu barışçı yollarla çözmek istediğini belirtti.

Ziya Ül-Hak, aynı konuşmasında, Pakistan'da sığınmacıların kaldırılabildiği, demokratik düzene geçileceğini belirtti. Pakistan Devlet Başkanı, nisan ayı içinde Çin Halk Cumhuriyeti'ni ziyaret edeceğini de konuşmasına ekledi.

Ziya Ül-Hak'ın Dışişleri Danışmanı Aga Şahi, aynı toplantıda yaptığı konuşmada, Hindistan'ın bölge ülkelerini bir konferansta bir araya getirmeye çalıştığını söyledi. Yeni Delhi'den bu yönde resmi bir öneri almadıklarını söyleyen Aga Şahi, bununla birlikte Gandhi ile Butto arasında 1973 yılında varılan anlaşma temelinde iki ülkenin aralarındaki sorunları barışçı yollarla çözmeleri gerektiğini belirtti.

ABD, BATI'YI PAKİSTAN'A YARDIMA ÇAĞIRIYOR

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter, "Pakistan'ın ekonomisi ve askeri gücünü artırmak için bazı Batılı ülkelere yapılacak yardımlara katılmaya hazırız" dedi. ABD'nin, Ziya Ül-Hak tarafından "Az olduğu" gerekçesiyle ededilen 400 milyon dolarlık yardım artırmayı düşünmediğini sözlerine ekleyen H. Carter, Pakistan'ın ihtiyaçlarını karşılamak için gerektiğini söyledi.

Öte yandan, ABD Ulusal Güvenlik İşleri Başkanlığı Zbigniew Brzezinski'nin, Pakistan'a yardım için yeni bir plan hazırladığını bildiriyor. Washington'da kaynaklardan alınan haberlere göre, Brzezinski, ABD ile Batı Avrupa'nın işbirliği halinde Pakistan'a yeni yardımlar yapmasını sağlayacak. Brzezinski'nin Pakistan'ın bir tek ülkeden yardım alamamak istediğini de göz önünde bulundurduğu sanılıyor.

Japonya Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı Sigeo Nagano ABD'nin isteği üzerine Afganistan'ın işgalinden sonra Japonya'nın Sovyetler Birliği'ne ticaret ve işbirliği ambargosu uygulamasının sadece Japonya'ya zarar vereceğini iddia etti. Sovyetler Birliği ile Japonya'nın arasındaki işbirliğini erdemlerini öven Nagano'nun bu görüşünün Tokyo'daki resmi çevreler tarafından da paylaşıldığı belirtiliyor.

Öte yandan, Japonya Başbakanı Masayoshi Ohira'nın özel temsilcisi olarak Pakistan'a giden eski Dışişleri Bakanı Sunao Sonoda, Islamabad yönetiminin Japonya'ya olan 600 milyon dolarlık borcunun "Ne kimsen, ne de hesabin" silinmesinin söz konusu olmadığını belirtti.

El Salvador'da toprak reformu yapılıyor

SAN SALVADOR (AP) Orta Amerika ülkelerinden El Salvador'da, geçen yıl diktatör Romero'yu deviren yönetimi ele alan Cunta, ülkede 376 toprak ağasının elinde bulunan 400 bin hektar arazinin 50 bin çiftçi ailesine dağıtılmasına yönelik toprak reformu yasasını kabul etti.

Karan Cunta üyelerinden Albay Adolfo Majano şöyle açıkladı: "Hükümet darbesine rağmen ayrıcalıklardan en küçük fedakarlık yapmayı reddeden aşırı sınıflar ve proleter diktatörlükten başka hiçbir çözümün başta etmeyeceklerini açıklıyor. Aşırı solcular için artık bayram bitmiştir."

Körfezde bir Fransız

Çiğdem Kömürcüoğlu

Amerikalı ve İngiliz devlet adamlarının ardından Ortadoğu gezisine çıkan Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing önemli başarılar kazanmış görünüyör.

D'Estaing'in Katar, Bahreyn, Abu Dabi, Birleşik Arap Emirlikleri ve Ürdün'de yaptığı temaslarda ve yayınlanan ortak bildirilerde önemli konular dikkat çekiyor.

Birinci Fransa Devlet Başkanı ilk kez Filistin halkına kendi kaderini tayin hakkının tanınması gerektiğini resmen kabul etti. Giscard'ın bu tutumu öncelikle Fransa'ya bütün Arap ülkelerinin kapılarını ardına kadar açtı. Çünkü bugün herhangi bir ülkenin hangi konuda olursa olsun Ortadoğu'da ciddiye alınması için, Filistin sorununa karşı izlediği siyaset belirleyici bir hale gelmiştir.

Bununla birlikte Giscard'ın Filistin konusunda attığı adım Fransa'nın tek başına uygulamaya koyduğu bir siyaset değildi. Batı Avrupa, Ortadoğu'nun bu karmaşık sorununun çözüme kavuşması için yeni bir girişim başlatmıştır. Giscard Ortadoğu gezisi vesilesiyle bu girişimin öncülüğünü üstlenmiştir. Nitekim Fransa'nın hemen ardından Lüksemburg ve Belçika'nın da Filistin halkının haklarını tanıdıklarını açıklamaları bunu göstermektedir.

Avrupa ülkelerinin tam bir sırada Filistin konusunda adım atmaya karar vermelerinin, Afganistan'ın işgalinin bölgenin önemini artırması ve petrol bahrının yanı sıra bir başka önemli nedeni de şudur: Mısır ve İsrail arasında sürdürülen özerklik görüşmeleri için tanınan süre 26 Mayıs'ta sona erecektir. Bu görüşmelerden 26 Mayıs tarihine kadar olumlu bir sonuç alınmayacağı yaygın bir görüştür.

Şimdi Batı Avrupa ülkeleri ve özellikle Fransa'nın, Filistinlilerin de temsil edileceği yeni bir görüşme zemini oluşturmaya ve soruna görüşmeler yoluyla çözüm bulunmasına olanağını yaratmaya çalıştıkları anlaşılmaktadır. ABD'nin bu yıl yapılacak başkanlık seçimleri nedeniyle Filistin konusunda adım atmaya yanaşmaması, Avrupa ülkelerinin Ortadoğu'da hava daha da sertleşmeden yeniden inisiyatifli ele almalarına yol açmıştır. Avrupa ülkesinin tutumu kuşkusuz ABD'nin Filistin konusunda eğilimi için olumlu bir baskı oluşturmaktadır. İsrail daha şimdiden büyük kaygılar içindedir. İsrail yetkililerinin, ABD'nin Birleşmiş Milletlerde, İsrail'i kınayan karara sonradan reddetmekle birlikte olumlu oy kullanmasını, "ABD'nin bir ileri aşamada izleyeceği siyaset" olarak nitelendirmeleri boşuna değildir. Bu nedenle Giscard'ın Ortadoğu'da yaptığı açıklamalar Fransa'ya petrol sorununu çözmesi için kolaylıklar sağlamanın çok ötesinde, Filistin sorununda büyük gelişme sağlanmıştır.

Giscard D'Estaing'in gezisinin önemli bir diğer yanı, ortak bildirilerde Afganistan'ın işgalinin bir kere daha vurgulanmasıdır. Gercik Fransa daha önce de işgali kınamıştı. Ama Fransa'nın olimpiyatların boykot edilmesine ve Sovyetlere yaptırım uygulanmasına karşı çıkması Sovyet basınının övgülerini kazanmasına yol açmıştı. Müslüman ülkeler Sovyet işgaline karşı, Avrupa'da "yumuşamadan" bir türlü vazgeçmeyen Batılı ülkelerden daha ileri bir tutum içindedirler. Bu nedenle Arap ülkeleriyle Fransa'nın Afganistan'da Sovyet askerlerinin varlığını kabul edilemezliği temelinde birleşmeleri önemli bir kazançtır.

Yarın aynı konuya devam edeceğiz.

Kuveyt basınına göre

Giscard d'Estaing, Arafat'ı Paris'e davet edecek

AMMAN (AJANSLAR) Körfez bölgesinde 12 günlük bir resmi ziyarete çıkan Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing'in, Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat'ı Paris'e resmen davet edeceğini bildiriyor. "İyi haber alan Arap ve Fransız kaynaklarına" dayandıkları belirlen, Kuveyt'in "El Siyasa" ve "El Anba" gazetelerinde yayınlanan habere göre, Giscard d'Estaing, Arafat'ın Paris ziyaretinin sıradan bir ziyaret olmadığını ve çok yönlü bir siyasi eylemin parçası olduğunu diyor.

Kuveyt basınının bu haberi henüz Fransız resmi makamlar tarafından doğrulanmadı.

Öte yandan Kuveyt basını, Giscard d'Estaing'in, ABD, Batı Almanya ve Sovyetler Birliği liderleri ile uluslararası bir konferans hazırlamakta olduğunu yazdı.

BROWN'IN GÖRÜŞÜ

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, ABD'nin Basra Körfezi bölgesinde askeri önlemleri artırmasının nedeninin, Sovyet yayılmacılığı olduğunu söyledi, gerektiğinde de "yenilgiye uğramak" olduğunu da belirtti. Brown, bölgede ölenlerin savaşta doğru bir adım atacak için değil, ABD'nin hayatı kurtarmak için alındığını belirtti. Brown, stratejik nükleer silahların sonlandırılması gibi çalışmaların kaçıştıktan alandaki da Sovyetlerle işbirliği yapmak istediklerini ifade etti.

ASEAN ve AET, "Tarafsız Afganistan ve Kamboçya" görüşünde birleşti

KUALA LUMPUR (AP) Avrupa ve Güneydoğu Asya'daki 14 ülkenin Dışişleri Bakanlarının, daha başka "Afganistan" lar ve Vietnam'lar yarattırmaması" nasıl önlenileceğini görüşeceklerini kaydediyorlar. ASEAN ve AET tarafları, "tarafsız Afganistan ve Kamboçya" görüşünde birleşiyor.

Güneydoğu Asya Milletleri Birliği (ASEAN) 5 Bakan, Avrupa Ekonomik Topluluğundan (AET) 9 Bakanla görüşecekleri konuların başında, Sovyetlerin Afganistan'ı, Vietnam'ın da Kamboçya'yı işgali geliyor. Konferansa yakın kaynaklar, 14 ülkenin Dışişleri Bakanlarının, daha başka "Afganistan" lar ve Vietnam'lar yarattırmaması" nasıl önlenileceğini görüşeceklerini kaydediyorlar. ASEAN ve AET tarafları, "tarafsız Afganistan ve Kamboçya" görüşünde birleşiyor.

Pakistan ABD'nin yardımına ilgi göstermiyor

- Brzezinski, Pakistan'ın tutumu konusunda "Bizim için farketmez" dedi
- Aga Şahi, Çin'le dostluğu övdü

İSLAMABAD Pakistan hükümetinin, ABD'nin Pakistan'ın güvenliği için gerekli gördüğü 400 milyon dolarlık yardım paketine fazla ilgi göstermediği bildirildi. Devlet Bakanı Ziya Ül-Hak'ın Dışişleri Danışmanı Aga Şahi, Pakistan'ın Amerikan Kongresine sunulmak istenen Pakistan'a yardım paketi önerisiyle hiçbir ilgi bulunmadığını söyledi. Aga Şahi, Pakistan'ın kendi "birlik ve gücüne" ve Çin'e olan "sınanmış dostluğuna" dayanacağını belirtti.

Şahi ayrıca, Çin'e bir savunma anlaşması yapılmasının uzun süredir görüşüldüğünü, ancak böyle bir anlaşmaya da ihtiyaç olmadığını sözlerine ekledi.

Öte yandan Şahi, Sovyet birlikleri Afganistan'dan çekilir çekilmez bu ülkeyle ikili ilişkisi onarmaya çalışacaklarını söyledi ve Sovyetler Birliği'nin bölgede barışı ve istikrarı sağlayıcı önemli bir rol oynayabileceğini ileri sürdü.

Pakistan Devlet Başkanı da, salt geçici, Amerikan yetkililerine yardım

miktının yetersiz olduğunu ve yardım koşullarının Pakistan tarafından kabul edilemeyeceğini bildirdiğini açıklamıştı. Bu arada, ABD Başkanı Carter'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski'nin Pakistan'ın kararı konusunda, "bizim için farketmez" dediği bildiriliyor. Gözlemciler, ABD'nin bu yıl Pakistan'a yardım yapma şansının sıfır olduğunu belirtiyorlar.

JAPON YETKİLİ Bu arada, Pakistan'a gelen Japon hükümetinin özel temsilcisi Sunao Sonoda'nın, Pakistan'a yıl içinde Japonya'dan 120 milyon dolarlık yardım yapılması konusunda söz verdiği açıklandı. Japonya ayrıca, Pakistan'da bulunan Afganlı göçmenler için verilen 4,3 milyon dolara ek olarak 1,5 milyon dolar daha yardım yapacak.

LİZBON'DA ASKERİ DARBE SÖYLENTİLERİ YAYILIYOR

Portekiz Başbakanı: Darbe tehlikesi yoktur!

- Başbakan, Moskova yanlılarının ülkede büyük güçlükler çıkardığını belirtti

LİZBON

Portekiz Devrim Konseyi yayınladığı bir bildiri ile bir süredir ülke içinde yayılmakta olan darbe söylentileri konusunda bir açıklama yaptı. Perşembe günü yayınlanan bildiride, bir süredir özellikle basın-yayın organlarında "Devrim Konseyi'nin sağcı Carneiro hükümetine karşı bir darbe yapacağı" yolundaki haberlerin ordu içinde karışıklık ve ülkede düzensizlik yaratmak amacı güdüldüğü belirtiliyor. Öte yandan Devrim Konseyi üyelerinin, eskiden olduğu gibi bundan böyle de siyasi görüşlerini açıkça belirtilebilecekleri bildiriliyor.

Portekiz'de Devrim Konseyi içinde hâla etkinliğini koruyan eski Dışişleri Bakanı Antonio Melo Artures'in Sovyet yanlısı Cunhal'ın Komünist Partisi ile işbirliği halinde, seçimleri kazanan Carneiro hükümetini dermek için çeşitli girişimlerde bulunduğu gelen haberler arasında.

BAŞBAKANIN AÇIKLAMASI

Öte yandan Portekiz Başbakanı Francisco Sá Carneiro, ordunun bir darbe yapmasının söz konusu olmadığını söyledi. Çarşamba gecesi Lizbon'da dört Fransız gazetecinin sorularını cevaplandırarak Carneiro, darbe söylentilerini yalanlayarak, ülke içindeki ekonomik ve sosyal sorunlara çözüm bulmaya çalıştığını belirtti. Portekiz'in 1974 Nisan Devriminden bu yana, Cunhal'ın Portekiz Komünist Partisinin engellemeleri nedeniyle ülkenin güç duruma düştüğünü belirten Carneiro, Portekiz'in 1983 yılına kadar AET'ye tam üye olmak istediğini söyledi. JENKINS'İN ZİYARETİ Öte yandan, Ortak Pazar Komisyonu Başkanı Roy Jenkins, Portekiz'e yaptığı ilk günlük gezide, Portekiz Devlet Başkanı ve Başbakanı ile ayrı ayrı görüşti. Portekiz'in AET'ye girmesini sağlayacak anlaşmanın 1981 başlarında imzalanması bekleniyor.

"Le Monde" gazetesinin yeni yönetmeni kim olacak?

DİŞ HABERLER SERVİSİ Paris'in zenginler semti, 16. Mahallede bir kız okulunun yemekhanesinde seçim yapıyor. Şik giymiş erkekler ve bayanlar, sessizdi. Aralarında konuşuyorlardı. Bir kelime aynı gibi... Kim seçilecek?

Amalric, Fontaine veya Julien. Nereye seçilecek? Fransızların ünlü "Le Monde" gazetesinin Genel Yayın Müdürü'ne.

"Le Monde"un şöhreti artık Fransa'nın sınırlarını aşmıştır. Amerikan Dışişleri Bakanlığından, Sevgilli aydına.

uluslararası basın-yayın çevrelerinden, siyasal-sosyal konularla uğraşan uzmanlara kadar herkes "Le Monde"u tanır. Hatta, Fransa deyince nasıl bazılarının aklına, "Jeanne d'Arc, De Gaulle, veya Brigitte Bardot" gelirse, kimileri de "Le Monde"u anar.

Orta boy büyüklükteki bu gazete, bulmacadan pul koleksiyonuna, Başbakanın makalesinden mizah yazılarına kadar her şey bulur. Ve ilk bakışta günlük bir gazete, den çok dergiyi andırır. Yaklaşık 45 sayfalık bir basın organıdır "Le Monde".

Dönelim, 16. Mahalledeki seçime. 1944'te kurulan gazetenin üçüncü Genel Yayın Yönetmeni seçilecektir. Gelelim üç aday:

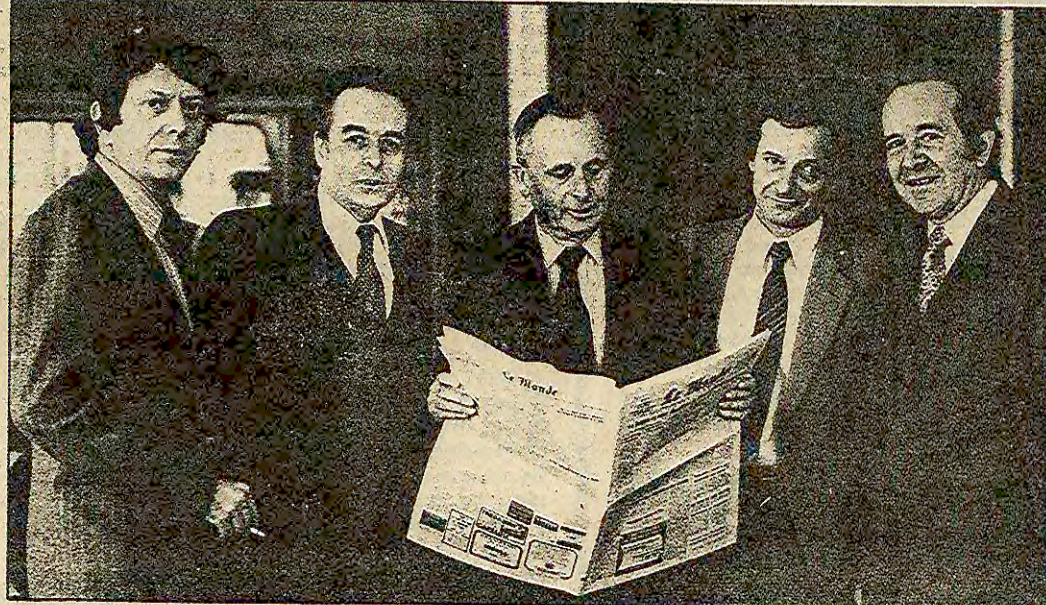
Jacques Amalric, Yazı İşleri Müdür Yardımcısıdır. 5 yıl boyunca Moskova muhabirliği yapmıştır. Ve gazetesine geçtiği haberler nedeniyle Moskova ile Paris'in arasında kaçacak deredeceği düştür olmasını başarmıştır. İnsan hakları, baskı ve yalan dolana taviz vermediği düşünmektedir.

André Fontaine, halen başyazardır. Onu "Hristiyan bir De Gaulle'ci" olarak tanırlar. Ve yaptığı röportajları sergilemeye çalışır. Ancak, çoğu zaman bu yönlerin önem sırasına pek de önem vermediği görülmez.

Claude Julien, gazetesinin ayık eklerinden "Le Monde Diplomatique"ın Genel Yayın Müdürüdür. Bu ek, daha çok uzmanlara ve eğitimcilerle ne ayırır sayfalarını. "Le Monde Diplomatique"e esas damgasını vuran da "Amerikan aleyhtarlığıdır." Makalelerin büyük bir kısmı, bilimsel kışkırlarda. Sovyet yanlısı ve hatta Troçkist fikirleri işler.

16. Mahallede yapılan seçimlerin ilk turunda sonuç alınmadı. Gazetenin şimdiki yönetmeni Jacques Fauvet, 1982 yılında görevini bırakacak. Halefler rekabeti halen ilginç bir şekilde sürüyor.

Örneğin, 3 aday ve eski yönetmen, bir süredir gazete-

"Le Monde"un şimdiki yönetmeni Jacques Fauvet'in (ortada) çevresini yönetici adayları sarmış. (Soldan sağ) J. Amalric, A. Fontaine, J. Decornoy ve C. Julien

Le Monde okuyucularının sosyal yapısı	
(100 okuyucu birimi üzerinden)	
Yüzde 0,4	Tarımda çalışan
Yüzde 1,7	Küçük işyeri sahibi
Yüzde 25,2	Yüksek memur
Yüzde 17,2	Orta memur
Yüzde 10,5	Küçük memur
Yüzde 3,1	Uzlaşmış işçi
Yüzde 2,9	Yazın işçi
Yüzde 23,9	Öğrenci ve asker
Yüzde 6,5	Ev kadını veya işsiz
Yüzde 8,6	Emekli

Satış durumu	
1944	140.000
1953	116.804
1967	294.722
1969	354.643
1977	428.857
1980	588.000

örse çekic

Gülay Göktürk

Teklifle birlikte gelen tehdit

MESS uzun süredir beklenen açıklamasını nihayet yaptı. Devalüsyondan sonraki teklifini açıkladı. Teklifte birlikte bir de tehdit savurdu. Tehdidin hukuki dile ifade edildiği şöyle: "Grev veya lokavt uygulamasına gidilmesi halinde parasal teklifler toplu sözleşmenin imzalanacağı tarihten itibaren geçerli kabul edilecektir."

Bu madde ne anlama geliyor? Bilindiği gibi, MESS'e bağlı 108 işyerinde eski toplu sözleşmelerin fesih tarihi Eylül 1979'dur. Şimdiye kadarki uygulamalara göre, yeni toplu sözleşme ne zaman imzalanırsa imzalanırsa grevle veya grevsiz sonuçlanırsın, yürürlük tarihi Eylül 1979'dan başla-

yacaktır. Şu anda işçilerin 6 aylık toplu sözleşme farkları birikmiş durumdadır ve bu, en azından 60-70 bin lira para demektir.

Şimdi MESS, işçileri bu 60-70 bin lirayı yakmakla tehdit etmektedir. "Ya greve çıkar ve altı aylık haklarınızı üstüne sünger çekersiniz, ya da kuzu kuzu verdiğiniz kabul edersiniz," Savrulan tehdit kaba ifadesiyle budur.

Birinci olarak bu tehdit, sadece 30 bin işçiye ve onların birikmiş haklarına yönelmiyor. Ondan daha önemlisi, doğrudan doğruya, toplu sözleşme ve grev hakkına saldırı niteliği taşıyor. Hatırlanacaktır, MESS, böyle bir saldırıyı ilk adımı, geçen MESS sözleşmesinde atmıştı. O zaman grevde geçen sürenin parasını ödemek "prensibinde" diretti ve sonunda Maden-İş'i bu noktada da dize getirerek işçilerin 8 aylık ücretlerini, kudemlerini yaktı. Şimdi aynı "prensip" daha da genişletilerek getiriliyor. MESS bu defa, grevde geçen süre ile yetinmiyor. Grev öncesi görüşme dönemini de yakmaya yelteniyor.

Bir an için MESS'in bu tehdidini hayata geçirdiğini ve diğer işverenlere de prensip olarak benimsediğini düşünelim. Ne olacaktır o zaman? Diyelim bir işveren, canı isterse, önce toplu sözleşme görüşmelerini aylarca uzatacak -ki hepsi de bunun yollarını iyi bilirler- arkasından kabul edilemez tekliflerle işçileri grevde zorlayacak, sonra da kalkıp sözleşmeyi imza tarihinden itibaren geçerli sayacak. Yani göz göre göre, iki yıllık toplu sözleşme döneminin bir yılını yatacak.

Bu, grev hakkının fiilen yok edilmesinden, toplu sözleşme pazarlığının ortadan kaldırılmasından başka birşey değildir ve MESS'in tehdidi, bu yönüyle çağdışı bir anlayış ifadesidir.

İkinci nokta, MESS'in bu tehdit ile neyi amaçladığı ile ilgilidir.

Açıktır ki, MESS'in asıl amacı, 60 bin lirayı tehdit unsuru olarak kullanıp grevleri engellemektir.

Bugün, TKP'nin toplu sözleşme uyuşmazlıklarını bahane ederek toplu grevlere çıkma hesabı içinde olduğu, bu grevlerden bazı siyasi hesapları için yararlanma umudu taşıdığı artık geniş bir çevre tarafından bilinir.

Gerçekten de Daysallar ne yapıp edip grev çıkamak istiyorlar. Maden-İş yöneticilerinin grev ve sürükleyen suç, ne MESS'in teklifleri, ne de işçilerin içinde bulundukları zor hayat şartlarıdır. Onlar işçiyi siyasi bir maceraya sürüklemek istiyorlar. Bu macerayı bilmek ve engellemek için uğraşmak gerekir. Ama bunun yolu nedir? İşçileri tehdit etmek midir? Yoksa, gerçekten makul tekliflerle ortaya çıkıp işçiyi macera isteyenlerden koparmak ve Daysallar tek başlarına bırakmak mıdır?

MESS şimdiye kadar yaptığı açıklamalarda sık sık "Biz ne yaparsak yapalım Maden-İş grev çıkacaktır" demiştir. Evet. MESS ne yaparsa yapsın, Maden-İş grev çıkacak isteyebilir. Ama işçiler için durum öyle midir? Acaba MESS, işçilerin grev çıkarması için yapabileceği şeyleri yapmış mıdır?

Hayır. MESS işçiyi grev götürmemek için yapabileceği şeylerin küçük bir kısmını bile yapmamıştır. MESS'in uzun süredir beklenen son zam teklifi ortadadır. Bu teklif, devalüsyona birlikte gelen fiyat artışlarını bile karşılamamaktadır. Yani, son verilen teklif, ilk teklifin bile gerisindedir. Kaldı ki, MESS'in ilk teklifinin kabulü işçilerin 1977'deki satın alma gücünün yüzde 56 düşmesi anlamına gelmektedir. Öte yandan, bu teklif, daha önceden yapılan açıklamaların aksine, metal işkolunda halen imzalanmış bulunan bazı sözleşmelerin de gerisindedir. Zaten, MESS'in ücretleri ilan ederken yaptığı açıklamanın kayıruşuna bir de tehdit eklemesi bile, bu tekliflerin işçileri iknadın ne kadar uzak olduğunu göstermektedir.

Görülüyor ki MESS, işçileri tehditle yıldırmaya yolunu seçmiştir. Ancak şu da açıktır ki bu politikada ısrar edildikçe, ne geniş işçi çoğunluğunun maceraya alet olması önlenemez ne de çok "özlenen" çalışma barışı sağlanabilir.

YSE il Müdürü, Gaziantep YSE-İş üyelerine baskı yapıyor

GAZİANTEP (ÖZEL)

YSE-İş Sendikası Gaziantep Şube Başkanı Ali Koçak ve Şube Sekreteri Hüseyin Aşvar, YSE il Müdürünün üyelerine yaptığı baskılar ve yasa dışı uygulamalar konusunda tedbir alınması isteği ile Sıkıyönetim Komutanlığına başvurular.

Yaptıkları başvuruda, YSE il Müdürü Hasan Gülşen'in grevde olduğu günden bu yana, YSE-İş Sendikasını ve üyelerini

hedef aldığını, sendika ve siyasi baskı yaptığını açıklayan YSE-İş yöneticileri, bu baskıları şöyle özetlediler:

"Şu ana kadar 30 kadar üyemiz çeşitli yerlere sürülmüştür. 5 isimimiz Urfa'ya sürülmüş, 24 işçinin işi akdi feshedilmiştir. 5 uzman işçi sıradan beklilik ve ödacılık kadrosuna verilmiştir. Bu baskı ve kıymlar halen devam etmektedir. Komutanlığın gereken tedbirleri alınması istiyoruz."

DiSK'in genel grevine zeminmi hazırlanıyor?

Belediyelerde grev ve direnişler yaygınlaşıyor

Genel-İş üyesi 9068 işçi grev ve direnişte

- İzmir Belediyesinde 8 bin işçi 14 Martta greve başlayacak
- 12 bin işçinin çalıştığı İstanbul Belediyesi de maaşları ödeyemez durumda

İşkolu yetkisi 1 Mart'ta sona eren DiSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Ankara Belediyesinde sürdürdüğü direnişin yanı sıra İzmir Belediyesinde de grev kararı alması, önümüzdeki günlerde belediyelerde grev ve direnişlerin yaygınlaşacağı şeklinde değerlendiriliyor. Genel-İş şu anda 7 belediyede 1568 işçi ile grevde bulunuyor.

İzmir Belediyesinde grev kararı alınması ile ilgili olarak bir açıklama yapan Genel-İş İzmir Bölge Temsilcisi Zeki Merdol, Uzlaştırma Kurulu kararının kabul edilemez olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Uzlaştırma Kurulu, ortalama otuz bin lira olan hakları, işverenin beş taksitte ödemesini kararlaştırmıştır. Bunu kabul etmemiz olanaksız. Bu yüzden İzmir Belediyesi ile ilgili kuruşlarında grev gideceğiz."

14 Mart tarihinde başlanması kararlaştırılan grevle ilgili olarak önceki gün işyerlerine asıldı. İzmir Belediyesinde çalışan yaklaşık 8 bin işçinin belediyeden 240 milyon lira kadar birikmiş alacakları bulunuyor.

Öte yandan Ankara Belediyesinde Genel-İş üyesi 7 500 işçinin direnişleri ise devam ediyor. Belediye Başkanı Ali Dincer'in para temin etmek için hükümet yetkilileri ile yaptıkları görüşmelerden de henüz bir sonuç alınmadı. Bilindiği gibi Ankara Belediyesindeki direniş, işçilerin 3 aydır maaş alamaması yol açmıştır.

İstanbul Belediyesinde çalışan 12 bin işçinin maaşlarını ödemekte ortaya çıkan zorluk nedeniyle Belediye Başkanı Aytekin Kotil de önceki gün Ankara'ya giderek, çeşitli görüşmelerde bulundu.

Genel-İş Sendikası ayrıca, İstanbul'da Halkalı, Kartal, Maltepe ve Yakarık Belediyelerinde de uyuşmazlık sonucu grev kararı aldı. Bu dört belediyede, Halkalı'da 35, Kartal'da 300, Maltepe'de 200, Yakarık'da 100 olmak üzere toplam 635 işçi çalışıyor. Genel-İş ayrıca Eskişehir Beled-

yesinde de grev kararı almış bulunuyor.

Genel-İş'in şu anda grevde olduğu belediyeler de şunlar: Geyve Belediyesi 34 işçi, Elbistan Belediyesi 80 işçi, Isparta Belediyesi 305 işçi, Tuzla Belediyesi 34 işçi, Marmaris Belediyesi 25 işçi, Batman Belediyesi

400 işçi, Denizli Belediyesi 690 işçi.

Bu arada, DiSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk forum çağrısında, Türkiye'de kentlerde belediye hizmetlerinin her an durabileceğini belirtmişti. Genel-İş Genel Başkan Vekili Ertan Andaş da aynı tarihlere yaptığı bir açıklamada, belediyelerin işçilere olan borçlarının 2 milyar lirayı bulduğunu söylemiş ve "kimse işçilerden ücret almadan çalışma beklemeyiz" demişti.

DiSK'in Ören'de aldığı genel grev kararına zemin hazırlamak amacıyla önümüzdeki günlerde belediyelerde hak grevlerinin yaygınlaşması bekleniyor.

Tariş'te işten çıkarılanların yerine yeni işçi alınmayacak

İZMİR (AA) Tarih Genel Müdürü Hakkı Gürin, iş akılları feshedilen işçilerin yerine kesinlikle yeni işçi alınmayacağını, tüm işletmelerde istihdam fazlası olduğunu açıkladı.

Tariş İplik Fabrikası dışındaki tüm işletmelerde üretim normal kapasite düzeyine eriştiğini belirten Hakkı Gürin, halen üretim yapan 4 bin civarında işçinin işlerinin başında olduğunu açıklayarak şöyle dedi:

"İş akılları feshedilen işçilerin yerine kesinlikle yeni işçi alınmayacaktır. Tüm işletmelerde, istihdam fazlası mevcuttur. Bu durumda işçi alınması söz konusu olamaz."

THY'de görüşmeler yeniden başladı

ANKARA THY'de toplu sözleşme görüşmelerinde ortaya çıkan uyuşmazlık sonucu başlatılan grev ve lokavt uygulamalarından sonra kesilen görüşmeler dün yeniden başladı.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide'nin arabuluculuk yapması üzerine TÜTİS Sendikasında bir araya gelen işçi ve işveren temsilcileri anlaşmazlık maddelemlerinin giderilmesi için çalışacaklarını açıkladılar. Toplantıda Sadık Şide'nin yanı sıra TÜTİS Genel Başkanı Sancak Beyazıt, Hava-İş Genel Başkanı Vekili Cavit Güngör ile THY Genel Müdürü Ertuğrul Alper katıldılar.

Görüşmelere başlamadan önce bir konuşma yapan Sadık Şide, uyuşmazlık maddelemlerinin belli olduğunu, bunları çözmeye çalışacaklarını söyledi.

Hepsi köylü olan işçiler "150 lira ücretle çalışıyoruz. Sigortalı mıyız, değil miyiz onu da bilmiyoruz" diyorlar.

Amasya Sağiroğlu Kireç Ocağında yavan ekmekle yapılan direniş

AMASYA (ÖZEL) Amasya-Tokat yolu üzerinde kurulu Sağiroğlu Kireç Ocağında 70 işçi karın tokluğuna çalışmamak, sosyal haklara kavuşmak için direndi. Direnişlerini yavan ekmekle sürdüren işçiler, Amasya Valisiyle görüştiler.

AEG-ETİ'de yetkili sendika yine belirlenemedi

GEZBE (ÖZEL) Gebze'de kurulu AEG-ETİ işyerinde Otomobil-İş ve Devrimci Metal-İş Sendikaları arasında süren yetki uyuşmazlığı ile ilgili olarak Gebze İş Mahkemesinde görüşmekte olan davanın önceki gün yapılan duruşmasında da bir sonuç alınmadı.

Duruşmayı izlemek için fabrikadan Gebze Adliyesine kadar bir yürüyüş yapan 500 civarında AEG-ETİ işçisi, Otomobil-İş aleyhinde çeşitli sloganlar attıktan sonra dağıldılar. Mahkeme ayın 18'ine ertelendi.

Hatırlanacağı gibi bu işyerinde Otomobil-İş Sendikası verilen yetkiye itiraz eden Devrimci Metal-İş Sendikası Yargıtaya başvurmuştu. Yargıtay da dava dosyasını yeniden Gebze İş Mahkemesine sevk etmişti.

Ekim yapılmazsa 35 bin çiftçi ailesi ile 250 bin ırgat çok güç durumda kalacak

Çukurova'da bu yıl da mazot kıyırklarında ömür tüketiyorlar. Ancak bu yıl mazot bulunamazsa ilkbahar ekimi tehlikeye düşecek. 375 bin dekar araziye sürecektir, ekecek, işleyecek 70 bin ton mazot dağılırsa bu kıyırklar kalkacak. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Çukurova'da ekim mazotu bekliyor

■ Çukobirlik'teki çiftçinin ikinci çimlenme denemesinin sonucu 10 Martta açıklanacak

Fıstıklar elendi, cıvıllara dolduruldu, satıldı. 10 bin fıstık üreticisi şimdi yeni ürüne sıvadı kollarını. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Yerfıstığı alımları sonsa erdi

Güney Anadolu bölgesinde sürdürülen yer fıstığı alım kampanyası sona erdi. Yapılan açıklamada kampanya süresince Adana, İçel, Hatay ve Antalya illerindeki üreticilerden toplam 107 milyon liralık yer fıstığı satın alındığı belirtildi.

UNCTAD Pamuk Semineri pazartesi İzmir'de başlayacak

İZMİR (ÖZEL) Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından düzenlenen "pamuk semineri" pazartesi günü İzmir'de başlayacak.

Dört gün sürecek seminerde pamuk ve pamuk ürünleri alanında araştırma-geliştirme çalışmalarının güçlendirilmesi ve pazarlama stratejisinin belirlenmesi konuları da yer alacak.

ADANA (ÖZEL) Çukurova'da bu yıl ekim için bekleyen 375 bin hektar arazi için 70 bin ton mazot gerekiyor. Gübre yokluğu, yeterli ilaç olmaması ve tohumluk çiftçin çimlenme denemesindeki başarısızlık Çukurovalı üreticileri ve onbinlerce tarım işçisini kara kara düşündürüyor.

20 Martta ekilmesi beklenen pamuk ile ilgili olarak çiftçiler temel tarım girdilerinden başka mazot olmak üzere gübre, ilaç ve tohumluk çiftçi henüz temin edemedi.

Çukurova'da 1979 yılında 356 bin hektar araziye pamuk ekilmiş ve 710 bin ton pamuk elde edilmişti. Bu yıl pamuk fiyatlarının artması ve yağmurların erken başlaması buğday ekimini önemli ölçüde etkiledi. Bu yüzden pamuk ekiminin artması ve 375 bin hektarlık alanda üretim yapılması bekleniyor.

70 BİN TON MAZOT GEREK Bölgedeki pamuk ekimi için akaryakıt komiteleri bir dekar arazi için 20 litre mazot gerektiğini bildiriyor. Üretici bu miktarı 6 aylık dönem için alıyor ve ekimden toplanmaya kadar bütün ihtiyacını karşılamakta kullanıyor. Ancak şu anda üreticinin ekim mazot bulunmuyor. 375 bin hektar ekim aları için gerekli olan mazot miktarı ise 70 bin ton. Yetkililer mart ayı içinde üreticinin ihtiyacının karşılanacağını söylüyorlarsa da şimdiye kadar herhangi bir dağıtım yapılmış değil.

TOPRAĞIN NEMİNİ ALACAK İLAÇ YOK Çukurova'da toprağın nemini almakta kullan-

ılan kurutma ilacı yoklar arasında. Ekimden önce, 20-20 ve 18-46 kompozite gübre adı verilen alt gübranın Zirai Donatım Kurumunca çiftçiye dağıtılması gerekiyor. Ancak üretici, Kurumun elinde gübre bulunmaması yüzünden karaborsacının eline düşüyor. Karadeniz bölgesi ve Doğu Anadolu'da bölgenin ihtiyacı için gübre satın alan birtakım tefeciler, bunu getirip Çukurova'da karaborsadan satıyorlar.

16 BİN TON ÇİĞİT GEREK Çukurova'da bir dekar toprağa 4-5 kilo çığit gerekıyor. Buna göre bölgedeki ekim alanı için toplam 16 bin ton tohumluk çığite ihtiyaç duyuluyor.

Bölge Pamuk Müdürü Mithat Yener den aldığımız bilgiye göre, Bölge Pamuk Araştırma Enstitüsü çalışmalarına sonuca Çukurova Harası, Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği ve Tarsus Sulu Ziraat Araştırma Enstitüsünde toplam 7 bin ton tohumluk çığit var. Çukobirlik ve Sümerbank'ın olumlu sonuç alınmış 2200 kilo tohumu bulunuyor. Bu arada bazı çiftçilerin kendi imkanlarıyla sağladıkları tohumluk eklenince 5-6 bin tohumluk çığit açığı kalıyor. İhtiyacın karaborsadan temin edilmesi halinde üreticiler çığitini kilosuna 16 lira yerine 40-50 lira ödemek zorunda kalacaklar.

Ancak her şeye rağmen yüzde 90 kapasite ile çalışan Ataş'ın 70 bin ton mazotu zamanında karşılaması mümkün görülüyor. Mazot temin edilmediği takdirde de geçiken, ya da yapılamayan ekimden 35 bin çiftçi ailesi ile bölgeye gelen 250 bin mevsimlik işçi etkilenerek.

Bigalı domates üreticileri DEMKO'ya karşı direnişe geçti

İBRAHİM DİZMAN (BİGA) Biga'da bulunan DEMKO (Demirci Konservevici Anonim Şirketi) yulardır köylüden ucuz kapattığı domatesleri bu yıl almıyor. Biga'nın domates üreticileri Ziraat Odasının önderliğinde yaptıkları toplantıda domateslerini bundan böyle ucuzla katmayacaklarını, istedikleri kabul edilmezse domates ekmeceklerini bildirdiler.

Biga Ziraat Odası Başkanı Adnan Özdi basına yaptığı açıklamada DEMKO'nun artık ortaçağ zihniyetini bırakması gerektiğini belirtti. Özdi, domates üretken 54 köyün tümünde yetki aldıklarını söyleyerek, bundan böyle açık bono ve tek taraflı mukaveleleri tanımayacaklarını açıkladı.

Adnan Özdi fabrikaya çağrı yaptıklarını, fiyat konusunda pazarlık yapacaklarını, fabrikanın çağrılarını olumsuz yanıtlar halinde domates ekmemeye kararlı olduklarını belirtti.

DEMKO Salça Fabrikası önceki yıllarda köylülerden açık bono alıyor ve istekleri yerine getirilmediğinde icra yoluyla üreticilerin mallarına el koyarak katmerli somuru uyguluyordu.

Bu konuda kendileriyle görüşmüş mü üreticiler, artık bu tür uygulamaların da son bulacağını belirttiler.

Üreticilerden Hasan Erenoğlu, fabrikanın, üreticileri kendisine bağlı tutabilmek için sadece sanayi tipi domates fidesi verdiğini, bunda üreticilerin büyük zararı olduğunu söyledi.

Erenoğlu, yöneticilerinin kendilerini, denememisi gübre vererek kobay yerine kullandığını da söyledi.

Üreticiler, fabrikanın bu direniş kırma için üreticilere "Çeşitli köylerle anlaşma yaptık" şeklinde açıklamaları yaptığını bildirdiler. Anlaşma yapıldığı bildirilen Kemir köyü Muh'tan Gürtürk ise fabrika yöneticilerinin yalan söylediklerini, isteklerinin vazgeçirilemeyeceğini için bu yola başvurduğunu açıkladı.

Ziraat Odası Başkanı Ali Gürses, "Bugüne dek salça yapıp satılan domateslerin bile parası daha ödenmemiştir. Gereksiz domates ekmemekte kararlıyız" şeklinde konuştu.

DEMKO yetkilileri Ziraat Odasının çağrısına henüz bir yanıt vermedi. Biga ve çevresinde direnişin sonucu merakla bekleniyor. Karatepe köyü ve civar köyler fabrikanın domates ihtiyacının yarısını üretiyor.

TFİS 2. OLAĞANÜSTÜ KONGRE ÇAĞIRISI

Türkiye Film İşçileri Sendikası (TFİS) 2. Olağanüstü Genel Kurulu 24 Mart 1980 Pazartesi saat 12.30'da (İstiklal Caddesi Atlas Sineması, 1. K. Küçük Sahne, Beyoğlu, İstanbul) adresinde toplanacaktır. Gerekli nisap sağlanamazsa aynı adres ve saatte 31 Mart 1980 Pazartesi nisap aranmaksızın toplanacaktır. GÜNDEM 1- Açılış, yoklama 2- Divan teşkilatı 3- Çalışma ve hesap raporlarının okunması 4- İbra. 5- İş kolumuzdaki si-nem-Sen Sendikasına katılma kararının görüşülmesi 6- Tüzük tasdiatı 7- Secimler 8- Teklif ve dilekeler 9- Kapanış

Kim kazanacak?

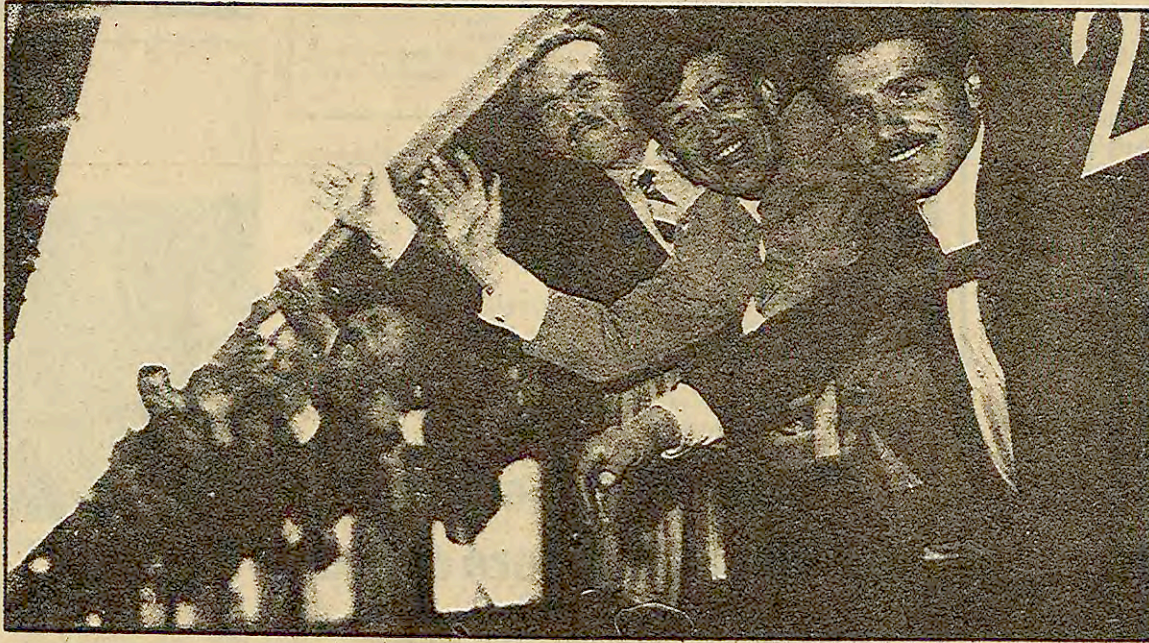
BANKER KASTELLİ VE DEVLET, İŞÇİ DÖVİZLERİ İÇİN REKABETE BAŞLADI

İSTANBUL (ÖZEL) Banker Kastelli'nin yurt dışında çalışan Türk işçilerinin tasarruflarını yurda getirmek için girişimde bulunmasından sonra, hükümet de devreye girdi ve döviz karşılığı devlet tahvili ihracının yakında başlayacağını ilan etti. Rekabeti kimin kazanacağı ise şimdilik belli değil.

rasını Kastelli'ye yitiren bir işçi, anaparasını dileği an geri çekebilecek. Devlet tahvilleri ise bankalar yanında Kastelli ile rekabet etmek durumunda olacak. Bu tahvillerin faiz hadleri vadeleri henüz belirlenmediği için rekabette kimin avantajlı olduğu belli değil.

KASTELLİ'NİN AVANTAJI
Banker Kastelli diye bilinen Cevher Özden, 21 Şubat'ta yaptığı açıklamada, yurt dışındaki işçi dövizlerine yüzde 33 faiz ödeyeceğini açıklamıştı. Oysa bildiği gibi bankalar bu dövizlere, geçtiğimiz hafta yapılan son düzenlemeyle yüzde 41'e varan faiz verebilecekler. Ancak bu işlemin vadesi 4 yıl. Yani parasını yüzde 41 faiz almak için bankaya yatan bir işçi, ancak 4 yıl bekledikten sonra yarıyı parayı geri alabilecektir. Kastelli'nin avantajı ise bu noktada. Yüzde 33'lük nispeten düşük faiz haddine karşın, pa-

Hükümetin de bu 25 bin markalı getirmek için girişimde bulunacağı anlaşıyor. Ancak hükümet açıklamasında bu markalardan, "Ferdi tasarruflara ek olarak işçilerimizin sosyal ve mali hakları" diye söz ediliyor.

Bu trendeki yolculardan 68'i diğerlerinden farklı. Bu 68 yolcu el kapılarına yolladığımız ve bugün yarın miliyonu aşan işçilerin ilk bölümü. Şimdi, dövizlerini yurda getirmek için seferber olmuşuz. Hatta kurtuluşumuzu bağlamışız onlara.

AET'nin Türkiye'nin bazı ihraç mallarına uygulayacağı ortak gümrük tarifesi belirlendi

ANKARA (AA) Avrupa Ekonomik Topluluğu, 1980 yılı içinde Türkiye çıkışı ürünleri uygulanan ortak gümrük tarifesi oranlarını belirledi. Ticaret Bakanlığı Avrupa Ekonomik Topluluğu İşleri Genel Müdürlüğü'nün sirkülerine göre, tercihi rejimden yararlanacak ürünler ve bu ürünlere uygulanacak gümrük vergi oranları şöyle:

Bahçikar (muaf), bal (yüzde 7), orkide (yüzde 15), patlıcan (yüzde 9), banyu (muaf), mantarlar (yüzde 8), kurutulmuş muz (yüzde 6), Antep fıstığı, pekan cevizi, badem, kuşburnu (muaf), çeşitli meyvalar (yüzde 4-yüzde 11), kavrulmuş kahve (yüzde 10), kavrulmuş kahve (yüzde 12), bitkisel yağlar (muaf), diğer yağlar (yüzde 2.5-18), ay havyanları yada tavşan (yüzde 9-14), balık müstahzarları ve konserveleri (yüzde 16), çikolata ve kakao lu gıda müstahzarları (yüzde 4-27), meyva suları (yüzde 15).

Bakkallar: «Karaborsaya zorlanıyoruz»

İZMİR (AA) Bakkallar Derneği Başkanı Ramazan Arslan, üyelerinin karaborsaya zorlandığını öne sererek, "Bunu önleyecek, bu baskıları durduracak yetkili arıyoruz" dedi. Arslan, bakkallar olarak toptancıların mal alamadıklarını, alsalar bile fatura temin edemediklerini belirtti. Arslan, "Mal arslanınız ağzında değil, toptancının elinde. Çekilirden ne ala, mali kurtarsan faturayı kurtarmıyorsun" şeklinde konuştu.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Özbek: Zirai gelirlerden de vergi alınmalıdır

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Mehmet Özbek, önceki gün yaptığı yazılı açıklamada, zirai gelirlerden de vergi alınması gerektiğini söyledi. Özbek, şöyle dedi: "Ekonomiye güç kazandırmak bakımından artık zirai gelirlerden de az miktarda vergi alınması zamanı gelmiştir. Servet bildirimleri ise kaldırılmayıp, yüzde 10 oranında vergilendirilerek değiştirilmelidir. Özbek, "Vatandaşın nuzuru kavuşması için vergi sisteminde değişiklikler yapılması gerektiğini" de belirtti.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. Bakanlığı Müsteşarı GÖLHAN:

«Türkiye, yeterli petrolün bir kısmını bulmak zorunda»

İZMİR (THA) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı Mehmet Gölhan, Türkiye'nin petrole yolda 3,5-4 milyar dolar verdiğini hatırlatarak, "Bunu aşmaya mecburuz. Türkiye, yeterli petrolün bir kısmını bulmak zorunda" dedi. Gölhan, Rusya ve Bulgaristan'dan aldığımız enerjiyi de kaldırmamız gerektiğini belirtti.

Kepirtepe Öğretmen Lisesinden beş öğretmen sürüldü

İSTANBUL (ÖZEL) Lüleburgaz Kepirtepe Öğretmen Lisesinden beş öğretmen Karadeniz'in çeşitli illerine sürüldü. Kepirtepe Öğretmen Lisesinin CHP döneminde lise olarak değiştirilmesi üzerine, tayinlerinin uygun bir yere çıkması için bekleyen 14 öğretmeninden Sait Savaş Giresun Lisesine, Hilmi Sarıçam Zonguldak Ortaokuluna, Tahsin Doğan Zonguldak Ortaokuluna, Hasan Demircan Trabzon Lisesine ve Tahsin Doğan'ın eşi Serpil Doğan Giresun Ortaokuluna atandı.

Kırklareli'de 50 öğretmenin tayin hazırlıklarının yapıldığını söyleyen, bir öğretmen ailesinden eşlerin farklı illere sürülmesi ve öğrencilerin bu olaydan protesto için boykot ilan etmesi üzerine okulların bir hafta kapanması, hükümetin bu konuda partizanca bir politika izlediğini gösteriyor.

Sevgili Kızımız Z. ÖZGÜR GÜNAL'ın 8. doğum yıldönümünü kutladığımız dostlarımızı duyuruyoruz. AİLE

arak, özel sektör temsilcilerine, "Bugüne kadar top devlet kesimindeydi, şimdi top sizde" diyerek alınan önlemleri mutlaka başarılı kılmak zorunda olduklarını söyledi.

Odalar Birliğinin Ege Bölge Toplantısında konuşan Gölhan, üretimi artırmak ve tüketimi frenlemekte yarar gördüklerini savundu.

Bu yıl hammadde yetersizliğinden durmuş hiç bir fabrika görmekte emdiklerini ifade eden

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, DURAN FABRİKALAR ÇALIŞSIN EKSİK KAPASİTE KARSIMIZA ÇIKMASIN"

ni, savurgan bir nesil yetiştirmenin acısını şimdi duymaya başladıklarını savundu.

Bu yıl hammadde yetersizliğinden durmuş hiç bir fabrika görmekte emdiklerini ifade eden

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, DURAN FABRİKALAR ÇALIŞSIN EKSİK KAPASİTE KARSIMIZA ÇIKMASIN"

EKONOMİYE TEKERLEK TAKALIM, DURAN FABRİKALAR ÇALIŞSIN EKSİK KAPASİTE KARSIMIZA ÇIKMASIN

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, duran fabrikalar çalışsın, kapasite düşüklükleri karşımıza çıkmamasın. Çıkarsa, bu tedbirler paketine umduğumuzu bulamayız" dedi.

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, duran fabrikalar çalışsın, kapasite düşüklükleri karşımıza çıkmamasın. Çıkarsa, bu tedbirler paketine umduğumuzu bulamayız" dedi.

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, duran fabrikalar çalışsın, kapasite düşüklükleri karşımıza çıkmamasın. Çıkarsa, bu tedbirler paketine umduğumuzu bulamayız" dedi.

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, duran fabrikalar çalışsın, kapasite düşüklükleri karşımıza çıkmamasın. Çıkarsa, bu tedbirler paketine umduğumuzu bulamayız" dedi.

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, duran fabrikalar çalışsın, kapasite düşüklükleri karşımıza çıkmamasın. Çıkarsa, bu tedbirler paketine umduğumuzu bulamayız" dedi.

Müsteşar Gölhan, "Ekonomiye tekerlek takalım, duran fabrikalar çalışsın, kapasite düşüklükleri karşımıza çıkmamasın. Çıkarsa, bu tedbirler paketine umduğumuzu bulamayız" dedi.

İkramiyeler ve kıdem tazminatlarıyla ilgili sorular hâlâ ortada

Maliye Bakanı Sezgin, yine konuyu aydınlatamadı

Maliye Bakanı İsmet Sezgin kendi getirdikleri yüzde 45'lik sabit vergiyi veri olarak alıyor ve "İkramiyelerle ücretlerin birleştirilmesi sonucu değişirmez, çünkü 1 milyona kadar olan bütün gelirler, yüzde 45 üzerinden vergilendirilecek" diyor. Ancak bu hesaplamada vergi dilimlerinden doğan farklılık dikkate alınmıyor

HABER MERKEZİ
HÜKÜMET yetkilileri ve vergi tasarımları hazırlayan uzmanlar yeni tasarıyı savunuyor ve 25 yıllık bir işçi için bu miktar 500 bin liraya ulaşabiliyor. Maliye Bakanlığı Müsteşarı Kıvanç ise hesabını yaparken 25 katsayıya göre yaparak 900 bin rakamını buluyor. Şu anda uygulanan sisteme göre bu rakam 972 bin lira. Oysa yakın bir zamanda asgari ücretin yeniden tespiti bekleniyor ve bu tespitten sonra 972 bin liralık

rece ve kademen emekli olmuş bir memurun emeklilik ikramiyesi esas alınarak hesaplanıyor ve 25 yıllık bir işçi için bu miktar 500 bin liraya ulaşabiliyor. Maliye Bakanlığı Müsteşarı Kıvanç ise hesabını yaparken 25 katsayıya göre yaparak 900 bin rakamını buluyor. Şu anda uygulanan sisteme göre bu rakam 972 bin lira. Oysa yakın bir zamanda asgari ücretin yeniden tespiti bekleniyor ve bu tespitten sonra 972 bin liralık

SEZGIN'IN HESABI
AÇIK DEĞİL
Maliye Bakanı İsmet Sezgin'e göre, ikramiyelerle ücretlerin birleştirilmesi vergilendirilmesi, vergi yükü açısından yeni bir sonuç doğurmayacak. Çünkü 1 milyona kadar olan bütün gelirlerde alınacak vergi oranı sabit ve yüzde 45. Buna göre, örneğin, 200 bin liralık toplam yıllık ücretle 100 bin liralık ikramiyenin birleştirilmesi veya ayrı ayrı vergilendirilmesi farklı sonuçlar doğuruyor.

Ancak burada, şimdi uygulamada varolan vergi dilimleri uygulaması "yok" sayılıyor. Oysa şimdiki uygulamaya göre, düşük gelir gruplarında vergi oranları da düşük olduğu için ücret ve ikramiyelerin ayrı ayrı vergilendirilmesi ücretlinin lehine oluyordu. Bu nedenle Bakan'ın açıklamaları konuya henüz aydınlatmamıştı.

KIDEM TAZMİNATI SORUNU
Maliye Bakanlığı Müsteşarı Turan Kıvanç, yeni tasarıyla getirilen kıdem tazminatı uygulamasının çalışanlar için "pek de zararlı olmadığını" kanıtlamak için ilginç bir örnek veriyor. Kıvanç'ın örneğine göre, işçilerin kıdem tazminatlarından vergi dışı bırakılacak bölüm 900 bin lira. Oysa bildiği gibi, yeni getirilen tasarıda bu miktar en yüksek de

Maliye Bakanlığı Müsteşarı Kıvanç da 25 katsayı üzerinden hesap yaparak tasarıya göre kıdem tazminatında 900 bin liranın vergi dışı bırakılacağını söylüyor ve bunu şimdiki 972 bin liralık vergi dışı miktarla kıyaslıyor. Ancak bu hesap mevcut asgari ücrete dayanıyor. Asgari ücret yükselince ne olacak?

vergi dışı miktar da artacak. Örneğin, asgari ücret 5 bin 400 liradan 9 bin liraya çıkarsa, kıdem tazminatından vergi dışı bırakılacak miktar, 1 milyon 620 bin liraya çıkacak. Bakan ve müsteşarın verdiği örneklerden anlaşılacağı gibi, gerek ücretlerle ikramiyelerin birleştirilmesi ve gerekse kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi konularında söylenilenin aksine işçilerin zarara uğraması söz konusu

Kocaeli'nde Belediye işçileri TKP'lilerin faaliyetlerinden huzursuz

KOCAELİ (ÖZEL) Kocaeli Belediyesinde 1 Mart'tan itibaren yeni yetki döneminin başlaması ile birlikte TKP yanlılarının da DISK'e bağlı Genel-İş Sendikası içinde faaliyetlerini artırdıkları bildiriliyor. Öte yandan sözleşme öncesinde Belediye'den 50 civarında işçinin çıkarılması işyerlerinde huzursuzluğu artırıyor. DISK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın sözleşmeden önce düzenlediği bir basın toplantısına halen Petkim-İş Kocaeli şube başkanı olan Nafiz Bostancı'nın katılması ve Genel-İş temsilcilerinden çok onun konuşması, belediye işçileri arasında kuşku yarattı. "Ne oluyoruz. Bizi yine bu adam mı yönetecek?" "Bizim sendikayla ilgili olmayan kişinin burada işi ne?" diye soran işçiler DISK Genel-İş şube yönetiminin TKP yanlıları ile işbirliği yapmasını kınıyor ve bunun ilerde işçilere zarar verebileceğini belirtiyorlar.

Bildiği gibi Nafiz Bostancı daha önce DISK Genel-İş'in Kocaeli şube başkanlığı yapmış, ancak TKP yanlıları faaliyetleri nedeniyle daha sonra Genel-İş Genel Merkezi tarafından görevden alınmıştı. Kocaeli'de işçilerin hareketleri içinde sürekli önde gözüken Nafiz Bostancı LASSA olayları sırasında da bir süre gözaltına alınmıştı. Daha sonra Genel-İş Genel Merkezince atanarak Alaattin Gül ise İGİD'ler tarafından bir süre şube başkanlığı ve sürekli sürtüşmeler olmuştu. TKP yanlılarının yeni yetki dönemiyle birlikte "Birlik ve beraberlik" propagandası altında Genel-İş'te yeni den etkinlik kazanmak için çalışmaya girişmelerine karşı Genel-İş Sendikası Genel Merkezinin ne tutum takacağı henüz bilinmiyor.

AFGAN GERİLLALARI ANLATIYOR 10

Nuri Çolakoglu
CEMAAT-İ İSLAMİ LİDERİ BURHANEDDİN RABBANİ:

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar"

Gülümsemedi. "Elimizde Ruslardan ve Afgan ordusundan aldığımız tanksavarlar vardı. Gidersek bunları daha iyi değerlendirebiliriz." "Peki ya uçaklar, uçakları nasıl basıyorsunuz?" "Gerilla kucağındaki Klaskinkofa daha sıkı sarıldık. 'Bununla' dedi. Sonra nasıl yaptıklarını anlattı. "Çok yaklaşırsanız, bes kişi arka arkaya sığarcı oluyoruz. Daha uçak gelmeden havaya yay şeklinde ateş açıyoruz. Baraj ateşi. Çoğu kez böyle isabet alıyoruz. Arkasından kara bir duman çıkarak gidişini seyretmek çok hoş oluyor. Az sonra da zaten tepelerin ardından bir patlama sesi duyuyoruz ve simsiyah bir duman yükseliyor göğe. Bu, işin bittiği işareti oluyor." "AFGANİSTAN'DA 80 BİN RUS ASKERİ BULUNMASI, ULUSLARARASI BİR SORUNDUR" Sohbeti bağlamayı gene Rabbani üstleniyor: "Afganistan'da 80 bin Rus askeri bulunması sadece Afganistan'ın meselesi değildir. Uluslararası bir sorundur. Bütün dünyanın ve özellikle de bu bölgenin barışını tehlikeye sokan bir durumdur. "Ruslar, Afganistan'ı bir hapishaneye çevirmek, Afganistan halkını kendi emperyalist emellerine alet etmek istiyorlar. Ama Afganistan halkı boyun eğmeyecek ve onlara karşı dövüşmeye devam edecektir. "Ruslar, Nur Muhammed Taraki, Hafızullah Amin gibi ajanları vasıtasıyla amaçlarına ulaşamayınca, bütün uluslararası hukukun kurallarını, Afganistan'ın egemenlik ve bağımsızlığını ayaklar altına alarak doğrudan bir işgale girişmek zorunda kaldılar. "Halkın direnişini kırmak için gaddarca bombardımanlara, saldırılara girişiyorlar. Şu anda kendilerine hedef olarak Badakşan, Ningahar ve Kandahar'ı seçtiler. Bütün güçleriyle buralara yükleniyorlar. "Bunun için bütün dünya halklarını, bu gaddarca saldırıya karşı çıkmaya, yurtlarını savunmak için mücadeleye çağırıyoruz. "YARIN: YUZBINLERİN GÖÇÜ"

Pakhtiya eyaletinde Müslüman gerillalar ve Cemaat-İ İslami lideri Burhaneddin Rabbani.

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar, mücahitlerle çarpışmak zorunda kalıyorlar" diyor. Yaşlı adam, Peşaver'in dar çarpık çukuk sokaklarından birinde eski bir evde, yeni kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam İttifakı" adlı örgütün koordinatörünü üstlenen, yaşlı din adamı Burhaneddin Rabbani, Afganistan'daki son gelişmeleri anlatıyor.

"İttifak" içinde yer alan beş örgütten "Cemaat-İ İslami" Afgan'ın lideri olan Rabbani'yle görüşürken, yanımızda dört de Batılı gazeteci vardı.

Rabbani, Afgan topraklarının kurtarılması için verilen mücadelenin daha da hızlanacağını açıklıyor, mücahedeyle daha üst düzeye çıkartmak için İslam ülkelerini İslamabad'daki konferansta alınan kararlar uyarınca yaptıkları yardımları artırmaya çağırıyordu.

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar, mücahitlerle çarpışmak zorunda kalıyorlar" diyor. Yaşlı adam, Peşaver'in dar çarpık çukuk sokaklarından birinde eski bir evde, yeni kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam İttifakı" adlı örgütün koordinatörünü üstlenen, yaşlı din adamı Burhaneddin Rabbani, Afganistan'daki son gelişmeleri anlatıyor.

"İttifak" içinde yer alan beş örgütten "Cemaat-İ İslami" Afgan'ın lideri olan Rabbani'yle görüşürken, yanımızda dört de Batılı gazeteci vardı.

Rabbani, Afgan topraklarının kurtarılması için verilen mücadelenin daha da hızlanacağını açıklıyor, mücahedeyle daha üst düzeye çıkartmak için İslam ülkelerini İslamabad'daki konferansta alınan kararlar uyarınca yaptıkları yardımları artırmaya çağırıyordu.

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar, mücahitlerle çarpışmak zorunda kalıyorlar" diyor. Yaşlı adam, Peşaver'in dar çarpık çukuk sokaklarından birinde eski bir evde, yeni kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam İttifakı" adlı örgütün koordinatörünü üstlenen, yaşlı din adamı Burhaneddin Rabbani, Afganistan'daki son gelişmeleri anlatıyor.

"İttifak" içinde yer alan beş örgütten "Cemaat-İ İslami" Afgan'ın lideri olan Rabbani'yle görüşürken, yanımızda dört de Batılı gazeteci vardı.

Rabbani, Afgan topraklarının kurtarılması için verilen mücadelenin daha da hızlanacağını açıklıyor, mücahedeyle daha üst düzeye çıkartmak için İslam ülkelerini İslamabad'daki konferansta alınan kararlar uyarınca yaptıkları yardımları artırmaya çağırıyordu.

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar, mücahitlerle çarpışmak zorunda kalıyorlar" diyor. Yaşlı adam, Peşaver'in dar çarpık çukuk sokaklarından birinde eski bir evde, yeni kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam İttifakı" adlı örgütün koordinatörünü üstlenen, yaşlı din adamı Burhaneddin Rabbani, Afganistan'daki son gelişmeleri anlatıyor.

"İttifak" içinde yer alan beş örgütten "Cemaat-İ İslami" Afgan'ın lideri olan Rabbani'yle görüşürken, yanımızda dört de Batılı gazeteci vardı.

Rabbani, Afgan topraklarının kurtarılması için verilen mücadelenin daha da hızlanacağını açıklıyor, mücahedeyle daha üst düzeye çıkartmak için İslam ülkelerini İslamabad'daki konferansta alınan kararlar uyarınca yaptıkları yardımları artırmaya çağırıyordu.

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar, mücahitlerle çarpışmak zorunda kalıyorlar" diyor. Yaşlı adam, Peşaver'in dar çarpık çukuk sokaklarından birinde eski bir evde, yeni kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam İttifakı" adlı örgütün koordinatörünü üstlenen, yaşlı din adamı Burhaneddin Rabbani, Afganistan'daki son gelişmeleri anlatıyor.

"İttifak" içinde yer alan beş örgütten "Cemaat-İ İslami" Afgan'ın lideri olan Rabbani'yle görüşürken, yanımızda dört de Batılı gazeteci vardı.

Rabbani, Afgan topraklarının kurtarılması için verilen mücadelenin daha da hızlanacağını açıklıyor, mücahedeyle daha üst düzeye çıkartmak için İslam ülkelerini İslamabad'daki konferansta alınan kararlar uyarınca yaptıkları yardımları artırmaya çağırıyordu.

"Ruslar Afganistan'da piknik yapıyorlar, mücahitlerle çarpışmak zorunda kalıyorlar" diyor. Yaşlı adam, Peşaver'in dar çarpık çukuk sokaklarından birinde eski bir evde, yeni kurulan "Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam İttifakı" adlı örgütün koordinatörünü üstlenen, yaşlı din adamı Burhaneddin Rabbani, Afganistan'daki son gelişmeleri anlatıyor.

"İttifak" içinde yer alan beş örgütten "Cemaat-İ İslami" Afgan'ın lideri olan Rabbani'yle görüşürken, yanımızda dört de Batılı gazeteci vardı.

Rabbani, Afgan topraklarının kurtarılması için verilen mücadelenin daha da hızlanacağını açıklıyor, mücahedeyle daha üst düzeye çıkartmak için İslam ülkelerini İslamabad'daki konferansta alınan kararlar uyarınca yaptıkları yardımları artırmaya çağırıyordu.

GÖRDÜKÇE
DÜŞÜNDÜKÇE

Konur Ertop

36. ölüm yıldönümünde

Toplum gerçeklerini
sergileyenHÜSEYİN RAHİMİ
GÜRPINAR

Hüseyin Rahmi Gürpınar geçen yüzyılın sonu ile yüzyılımızın başındaki toplumsal gerçeklerimizin doğru sözünü bir yansıması olmuştur.

Türk toplumunun bu süreçte içinde geçirdiği büyük çalkantılar, sürüklediği yıkımlar, geçirdiği acı deneyimlerin onun roman ve öykülerine yansımıştır. Olayların içinde yoğrulmuş insanlarımızın o romanların aynasında görülmüştür. Batılılaşmayı dışta kalan bir taktiklikten öteye geçirememiş karakterler, ataerkilli aile düzeni içinde hakları çiğnenen kadımlar, bu koşulların uğradığı değişimler arasında bozulan genç kızlar, boş inançların elinde oyuncakları, savaşın açığı, yoksulluğa ittiği büyük kitleler, sarılsan değeri sistemleri arasında günün gün eden fırsatçılar, sömürgeci Hüseyin Rahmi'nin canlandırdığı geniş panorama içinde yerlerini almışlardır.

Kendi yaşamında dikkat çekecek noktalar, önemli dönemler yoktur. 17 Ağustos 1864'te başlayan, 8 Mart 1944'te sona eren yaşam yolculuğu kendi kendini yetiştirmiş, geçim sıkıntısı çekmemiş bir İstanbul'un oğlan sınırları içinde kalmıştır. Ölümünden kısa bir süre önce Ankara Üniversitesi'ndeki öğrencilere yazdığı bir mektupta, "Sahne için yaşam olaylarının çoğunu aklımda tutmadım. Ne olacak? Doğuş, yaşayış, ölüş yazgısında az çok ayrılmaları temel bakımından insan insana benzer. Benim de başka insanlardan ayrı gayri, ayrıcalıklı halim yoktur" demiştir. Herkesine çok henzeven bu yaşam öyküsü

inde onu başkalarından ayıran keskin gözlemciliği olmuştur. İçinde yetiştiği çevrenin, az-çok varlıklı büyük evlerin insanları, eski mahallelerin kendine özgü tipleri, kenar semtlerin açları, çıplakları bütün özellikleri ve sorunlarıyla onun yapıtlarında kaynaşır.

Yanlış batılılaşma

Romanlarında, öykülerinde ayrıntıyla canlandırdığı yarım yüzyılın toplumsal yaşamınızdaki önemli sorunlarından biri "Batılılaşma" dır. Batı uygarlığının gereğini tanımayan, Batılıların yaşamının dış görünüşleriyle öykünen tipler eski Osmanlı toplumunu için alay konusuydu. Karagöz'de, Ortaynu'nunda, "Hoppa", "Celebi", "Zampara" ve "Şik" diye adlandırılan bu tip daha önce Ahmet Mithat Efendi'nin "Felâhî Bey" ile roman alanına geçmiştir. Hüseyin Rahmi "Şik", "Şipvedî", "Mürebbiye" gibi romanlarında bu temiz ve özentili kahramanı türlü yönleriyle konu edindi. Onu eski ile yenisinin çekişmesi içindeki yerini oturttu. İyi Fransızca bilen, Batı uygarlığını yakından tanıyan Hüseyin Rahmi, bizim toplumumuza yabancı olan bu değişik dünyanın üstünlüklerinin neler olduğunu kavramıştı. Bilimde, teknikte ilerliklerin, "us'a", "özgürlük'e", insanın arasında "esitlik" e verdiği büyük değeri biliyordu.

Osmanlı toplumunda "a-lafanga"yı, "zıppe"yi laya alırken, eski toplum düzenimizin "bagnaz", "boş inançlı", "çıkarıcı" tiplerini de sergiliyordu.

Hüseyin Rahmi, Batılılaşmayı yanlış anlamış özentili

tiplerini yozlaşmış ahlakları kadar benelliğe, çıkarılığa, sömürüye dayanan ekonomik görüşleri ve tutumları, la da söz konusu etmiştir. Bu tipler, "geçim için bu dünyanın gidişine uymaktan başka çare yok" diyerek "hicaret burjuvazisiyle" özdeşleşme ve koyulmuşlardır.

Kadın hakları

Hüseyin Rahmi'nin yapıtlarında dağılıp dönemindeki eski Osmanlı ailesinin kadınları türlü yönleriyle konu edilmektedir. Kadının ezilişi, kocanın ikinci bir kadını kurduğu ilişkinin yol açtığı olaylar, gülmeye ya da acıklı sonuçlar "sevgi" yerine "ekonomik çıkar"la temellenen evlenmeler, yeni koşullara göre yetişmiş, eğitilmiş kadının eski anlayış ve aile düzeniyle çatışmaları "İffet", "Tesadüf", "Kuyruklu yıldız" altında bir izdir. "Kotlar Mektebi" gibi yapıtlarda kadınların eski aile kurumu içinde sürüklenildiği mutsuzluklar sergilenir. Kadının eğitilmesi, "sırf erkeklerle eğlence olmak için yaratılmış" sanılmaktan kurtarılması istenir. Kişiliğine, özgürlüğüne sahip yeni kadının oluşabileceği koşulları arar.

Boş inançlar

Kadın sorunuyla yakından ilgilenirken, özellikle kadımlar dünyasını saran boş inançlar üzerinde de duran yazar, gerçekleri gözönüne sermek, akılcı insanlar yetiştirmek için bir dizi roman vermiştir. Özellikle eğitimden yoksun kadınların inandığı cinler, cadılar, gılgınlardan hiç bir gerçeğe dayanmadıkları, üstelik bunlara inanmaları cinlerin, muskaların, türlü çıkarıcı

ların sömürüp durdukları bu romanlarda eğlendirici bir biçimde anlatılır. "Kuyruklu yıldız" altında bir izdir. "Cadı", "Gulyabani", "Ef-suncu Baba"... gibi romanları genç kitlelere olumlu düşünceleri benimsetme yolunda küçükkenmeyecek bir işlevi başarmışlardır.

Toplumsal eleştiri

Hüseyin Rahmi eski toplumumuzu türlü kesimleriyle ve türlü sorunlarıyla yansıtan ekonomik, sınıfsal ilişkiler üzerinde de geniş ölçüde durmuştur. Varlık ile yoksul, sömürle sömürülen, güçlü ile güçsüz arasındaki ilişkilerin onun yapıtlarında zengin bir tipler ve olaylar dizisi içinde kendini gösterir. Özellikle Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yoksulluklar, savaşın kendine kattığı kurbanlar, halkın çıkarlarından kopmuş politikacılar geniş bir toplum sorunları tablosu oluşturmuştur. O, "Her dönemde aç kalan, yoksullukta yaşayan halktır" der ve örneğin "Hakka Sığdı" romanında canlandırdığı ütopyist sosyalist kahramanı Nuh'tu Ulvi aracılığıyla "adil bir toplum düzeni" oluşturmanın koşullarını arar.

Hüseyin Rahmi dikkatli bir gözlemci ve akılcı bir aydın olarak yüz yıl önceki toplumumuzu özetlemiştir. Çağında, okurlarını ayandıran, eğiten, bilgilendiren bu kaleme, günümüz için de önem taşımaktadır. Eski toplumumuzun geniş bir kesimini, yaşama biçimi, dünya görüşü, töreleri, diyaloglarından öğreniyoruz. Bugün yapılacak çok değerlendirmeye için bu kaynağın büyük değeri vardır.

HAFTANIN FİLMLERİ

Ö. Kavur'un bir denemesi

"YUSUF İLE KENAN"

Yönetmen: Ömer Kavur/Senaryo: Onat Kutlar ve Ömer Kavur/Görüntüler: Güneş Karabuda/Müzik: Çağdaş Arastırma Grubu/Oyuncular: Tamer Çeliker, Cem Davran, Hakan Tanfer, Şekhet Avar, Yalçın Avar/ Yapım: Necip Sarıoğlu/Ömer Kavur (1979) İst. İNCİ, OCAK, İSTANBUL, SUNAR, ATLANTİK ve YENİ'de.

Nezih Coş

Bu yılki Antalya Film Şenliğinde sansüre takılan üç filmden "Yusuf ile Kenan" Danıştay kararıyla önce mevsim başında Ankara'da ve şimdi de İstanbul sinemalarında gösterime girdi. "Yusuf ile Kenan", Fransa'da sinema öğrenimi gören genç yönetmen Ömer Kavur'un ikinci filmi. 1974'de yaptığı ilk uzun filmi "Yatik Emine"si geçen yıl TV'de sunulan Kavur, bu kez 1979 "Çocuk Yılı"nda, çocukların dünyalarına eğilen bir film yapma amacıyla yola çıkmış.

"Yusuf ile Kenan", babalarını kan davasında yitiren İstanbul'da emmillerini aramaya gelen iki köylü çocuğunun öyküsünü anlatıyor. Filmin ilk dikkati çeken yönü, tek tek çok başarılı çekim görüntüleri taşımasına karşın sinema dilindeki genel tutukluğu, durgunluğu. "Yatik Emine"de kendi içinde tutarlı, akıcı, rahat bir anlatım tutturmuş Kavur, bu kez aynı yönetmen başarısına ulaşamamış bizce. 10 yıldır İsveç'te yaşayan görüntü yönetmeni Güneş Karabuda, İstanbul'un Galata semtinin ara sokaklarından nefis renkli resimler çikarmış. "Yusuf ile Kenan"ın görüntüleri çok iyi bir ışık-gölge düzenine sahip, pırlırlı, çarpıcı görüntüler. Ama aynı başarıyı filmin genel ritminde bulmak zor. Başroldeki iki küçük oyuncunun acemilikten gelen tutuk oyunları, besbelliki, yönetmen Kavur'da etkilemiş. İnsan, çocuk dünyasını ele alan bir filmde çocukluk, dinamizm, soluk soluma bir anlatım bekliyor oysa, Kavur ise kimi zaman foto-roman tekniğine yaklaşıp düz, kuru bir sinema çıkarıyor karşımıza. Han şahibiyle görüşme, homoseksüel çaycıyla çocukların konuşmaları, birlikte gidiş-gelişleri ve genel

olarak tüm iç sahneler monoton ve yavan. Bazı sahnelerde konuşmalar bile yapay duyuyor. Örneğin Böcek, bir sahnede diğer çocuklara hiç bir tepki yokken "bozulma abicim" diye özur diliyor ve seyirci şaşırıyor.

Ömer Kavur "Yusuf ile Kenan" da müzik ögesini çok az kullanmış. Filmin romantik, lirik ezgileri pek az sahnede kullanıldığı gibi anlatıma belirlen bir katkı getirmiyor. Yönetmen dörtte üçü film müziğinden yoksun olan filmden, efektlere ağırlık vermek istemiş. Ancak doğal seslerin işlevsiz kullanışı filmin daha da donuklaşmasından başka bir işe yaramıyor. Doğal sesler sahnelerin atmosferine bir katkıda bulunmuyor. Böylece tüm sahnelerde Böcek'in konuşması dışında doğal olmayan yapmacıklı çocuk diyalogları esas anlatım ögesi olarak beliriyor. Sonuç olarak "Yusuf ile Kenan"dan biçim yönünden yalnızca Karabuda'nın güzel renkli görüntüleri aklıda kalıyor.

Filmin öyküsü İstanbul'un yoksul bir mahallesinde hırsızlık işine bulaşan Yusuf ile hırsız olmak istemeyen, bu konuda ağabeyine karşı direnen ve sonunda bir tırna atölyesinde çalışmaya başlayan Kenan'ın karşıtlığı üzerine oturtulmuş. Sonuçta özellikle küçük seyircilere seslenen şöyle bir bildiri getiriyor film: "Hırsızlık yapmayın, çalışarak kazanın". Kavur ile Kutlar'ın senaryosu, bu moral esprisive toplumsal bir kategori olarak çocuğu, ülkemizdeki temel sorunların içinde ele alıyor. Yani çalışan çocuğun em ucuz işgücü olarak sömürülmesi gerçeği "Yusuf ile Kenan"ın dışında kalmış. Kavur ve Kutlar büyük kentte lümpen bir yasağı süren kenar mahalle çocuklarını humanist bir yaklaşım içinde gözlemlemişler. Film

bunların bir "işe" girmeleri, başboşluk-tan, serbestlikten kurtulmaları önerisini getirmekte yetersizdir.

Ana iskeletin dışında filmdeki diğer konu ögeleri sunlar: Kenar semtlerde yoksul çocukların yaşantısından bazı görüntüler, köyde babanın öldürülmesi, homoseksüel çaycı, Böcek'in fahişelik yapan anası, han sahibi ve çevresindeki iki burjuva tipi, hırsızlık yapan Çarpık'ın faşist olduğu sezdirilen örgütlerle kullanılması, bir de hapiste Yusuf'un yanlarında düştüğü insanların Avusturya İşçi Marşını söylemeleri.

Bunlar arasında tumpen bir gencin fahişlerle kullanıldığını gösterilmesi önemli ve güncel bir toplumsal olgu olması bakımından kayda değer. Ama diğerleri, filme bir şey katan işlevsel ögeler değil. Örneğin homoseksüel ile fahişelik filme bir dekor olmanın ötesine geçemiyorlar, seyircinin kafasında bir soru uyandırmıyorlar. Aslında yönetmen de onları bir soru uyandırmak için kullanmıyor. Han şahibiyle görüşme sırasında fabrikatör karısı Lale Hanım'ın söyledikleri, görünüştü yoksul ve kimsesiz çocuklara burjuvazinin bakış açısını getiriyor. Oysa etkisiz bir bölüm bu. Yusuf'un düştüğü kışa tutuklukların marş söylemesi de bir o kadar yapmacık ve eklenti bir sahne. Başta babanın öldürülmesi bölümü de öyle. Bu bölümler "Yusuf ile Kenan"ın bütününe bir katkı sağlamıyorlar.

"Yusuf ile Kenan" herşeye karşın seyretilmeye değer, iyi niyetli bir çalışma. Yeşilçam'ın sıradan filmleri arasından kolayca ayırt edilebilecek bir deneme. Ömer Kavur'un yönetmenlik pratiğini yeni filmlerinde geliştirmesi diliyoruz.

Voleybol bayramı Ankara'da başladı

Eczacıbaşı:1
Torino:3

SEDAT ÜRETEK

Salon: Ankara Atatürk Spor Sarayı.
Hakemler: Szalay (Macar) xxx, Markovic (Yugoslav) xxx, Eczacıbaşı: Ataxxx, İllev xx, Seferinov xx, Faruk xxx, Sırdar xxx, Zeki xxx, Uğur xx, Oktay xx, Selim x, Payidar x, Fatih x.
Torino: Rebadengo xxx, Borgna xxx, Bortoli xxx, Pi-lotti xxx, Lauffranco xxx, Dametto xxx.
SETLER: 4/15, 5/15, 15/11, 7/15.

Avrupa Şampiyonası başladı ve şampiyonadaki ilk maçını İtalyan Torino ile oynayan şampiyonumuz Eczacıbaşı voleybol takımı rakibine 3-1 yenilmekten kurtulamadı. Maça Eczacıbaşı iyi başladı ama önce Torino oldu. Önce 6-2 sonra da 11-4 üstünlük sağlayan Torino seti böylelikle 15-4 aldı.

İkinci sette blok ve maçlarda kötü olan Eczacıbaşı üstünlüğü yine rakibine kaptırdı ve bu seti de farklı bir şekilde 15-5 yendi. Yine dağınık bir oyun tutturmuş Eczacıbaşı bir ara rakibine yetişir gibi olmasına rağmen bu seti de farklı bir şekilde 15-5 yendi. Yine dağınık bir oyun tutturmuş Eczacıbaşı bir ara rakibine yetişir gibi olmasına rağmen bu seti de farklı bir şekilde 15-5 yendi.

BRATISLAVA 3-PIEKSEMAKI:1

Salon: Ankara Atatürk Spor Sarayı.
Hakemler: Van Velden (Belçika) xxx, Rıza Orhan (Türk) xxx.
Bratislava: Sirvon xxx, Cifra xxx, Halanda xxx, Repak xxx, Novotny xxx, Kroc xxx, Olsan xxx.
Pieksemaki: Juvonen xxx, Parkkali xxx, Rotinen xxx, Savio xxx, Leikas xxx, Liukkonen xxx, Toivanen xxx.
(Setler: 15/10, 15/5, 5/15, 15/9)

Şampiyonanın ilk maçında geçen yılın Avrupa şampiyonu Çekoslovak Bratislava, Finlandiyalı rakibi Pieksemaki'yi 3-1 yendi ve avantaj sağladı. Maça iyi başlayan Pieksemaki üstünlüğü koruyamayınca ilk seti 15-10 kaybetti. Bratislava'nın savunmadaki başarısı ve kollektif oyunu sonucu ikinci

seti de 15-5 yenik kapatan Pieksemaki üçüncü sette üstünlük sağladığı rakibinden bu seti 15-5 olarak durumu 2-1 yaptı.

Dördüncü set başaşa geçti ama set sonuna doğru, daha az hata yapan Bratislava öne geçti ve seti 15/9, maçı da 3-1 kazandı.

İstanbul Bölgesinden
17 kişi başka illere atandı

İSTANBUL (THA) Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürlüğünde çeşitli görevlerde çalışan 17 kişinin aynı günde Doğu illerine atayını çıktı. Ameliyat olduğu İstinye Hastanesinde yatarak görevden alınan İnşaat Mühendisi H.Cahit Dal'ın yerine atanan Yapi Meslek Lisesi mezunu Necdet Aydeniz hakkında görevini kötüye kullanmak, devleti zarara sokmak ve lojman kirasını ödememek suçlarından ötürü üç ayrı soruşturma dosyası bulunduğu öğrenildi.

İstanbul Bölge Müdürlüğündeki görevlerinden alınarak çeşitli Doğu illerine atanmış personel isimleri ve atandıkları illerin listesi şöyle:

H.Cahit Dal (Yozgat), Necmettin Ertiryaki (Çorum), Latif Tuğlu (Hakkari), Tahsin Ocal (Erzurum), Tayfur Çiftçi (Erzurum), Çetin Tüfekçi (Elazığ), Erdağ Abayak (Malatya), Ercan Gük-men (Zonguldak), Muammer Karakuş (Bolu), Dursun Çomak (Edirne), Alaattin Güven (K.Maras), Kemal Özdemir (Bitlis), Bülent Boçakçı (Amasya), Yaşar Çoşkun (Isparta), Haluk Altun (Gümüşhane), Abdurrahman Keçeli (Çankırı), Metin Erkuş (Ankara Müşavirlik kadrosuna).

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Liselerarası Futbol Şampiyonası'nda Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi kazandı. Dön Altınazade futbol sahasında yapılan maçta Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi Kartal Lisesini 3-0 yenerek İstanbul şampiyonluğunu kazandı.

İlk yarıda üstünlüğü ele geçiren Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi 30. dakikada Hüseyin'in attığı golle ilk yarıyı 1-0 önde kapadı. 2. yarıda da üstünlüğünü sürdüren Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi Hüseyin ve Oktay'ın golleriyle sahadan 3-0 galip ayrıldı.

1. AMATÖR KÜME FİNALERİNDE PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	M	B	A	Y	P
DİKİLİTAS	5	3	—	2	6	3	8
YILDIZ	5	3	1	1	5	2	7
TEKEL	5	2	1	2	6	5	6
T. TAYFUN	5	1	2	2	4	5	4
A.HİSARI	5	1	3	1	6	8	3
İSTANBULSPOR	5	1	3	1	6	8	3
VEFA	4	1	3	—	5	7	2

Sağlık kontrolünden
geçen güreşçilerin
çoğunun sakat
olduğu ortaya çıktı

ANKARA (THA) Çekoslovakya'da yapılacak Avrupa Şampiyonası için kampa alınan Serbest ve Greko-Romen Güreş Milli Takımı aday kadrosunda bulunan bazı sporcuların sakat olduğu anlaşıldı.

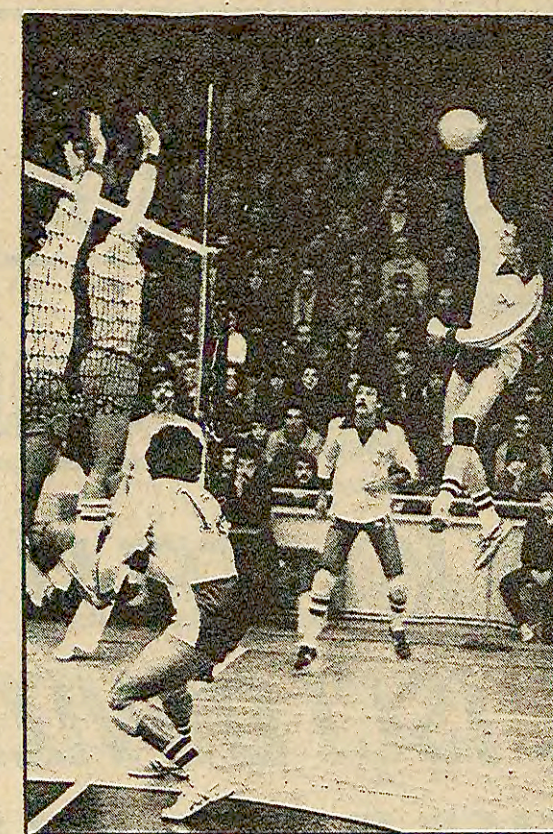
Ankara Askeri Gühlane Tıp Akademisinde tepeden tırnağa sağlık kontrolünden geçirilen 77 güreşçiden büyük bir bölümünün sakat olduğu ortaya çıktı.

Yapılan kontrolde bazı güreşçilerde fıtık, bacaklarında menisküs, adale yitirilmiş ve lif kopması gibi son derece önemli sakatlıklar bulunduğu görüldü.

Fıtık olan güreşçinin bu durumdaki kendisinin bile haberdar olmadığı ve buna rağmen Türkiye Şampiyonasında mindere çıktığı haber verildi.

Milli takım kampına alınan, ancak isim açıklanmayan bir güreşçinin bu sporu yapmasından sakıncalı olacağı görüşüne varıldı.

Sakat güreşçilerin durumu Güreş Federasyonu yetkililerini son derece endişelendirdi. Yeşilçam'ın sıradan filmleri arasından kolayca ayırt edilebilecek bir deneme. Ömer Kavur'un yönetmenlik pratiğini yeni filmlerinde geliştirmesi diliyoruz.

Bugün Bratislava ile mücadele edecek Eczacıbaşı, bir maçta Serdar'ın smacı ile sayı arıyor.

1. Amatör küme finallerinde dün

Dün oynanan 1. Amatör Küme finallerinden bir görüntü.

Şampiyonluğa iyice yaklaştılar

Hakemin kötü bir yönetim gösterdiği maçta

Yıldız:1
Anadoluhisari:0

HAKEMLER: Özcan Oal x, Yüksel Okçuoğlu x, Zeki İnan x

YILDIZ: Erkan xxx, Kadir xx, Feridun xxx, Metin xxx, Ömer xx (Erhan xx), Burhan xx, Necmettin xxx, Hüsamettin xx (Erol xx), Hakan xx, Selçuk xx, Muzaffer xx.

A.HİSARI: Levent xx-Umit xxx, Mehmet xx, Numan xx, Raci xx-Serdar xxx, Olgun xxx, Ercan x-Faruk xx, Ahmet: x-Basri xx. GOL: Necmettin (dak. 51).

Dikilitaş:1
T.Tayfun:0

HAKEMLER: Şefik Özer xxx, Ali Yazıcı xx-Namık Saygılı xx. DİKİLİTAS: Ali xx-Fuat x, Osman xx, Feridun x, Zafer xx-Ncaj x, Erdoğan x, Kerem xx-Omer xx (İsmail x), Müjdat xx, Alper xxx.

T. TAYFUN: Tefvik xx-Ali xx, Cengiz x, Kadir xx, A. Osman x-Erdoğan x (Sabahattin x), İlyas xx, Metin x-Hilmi x, (Mustafa xx), Candemir xx, Kcan xx. GOL: Alper (dak. 36).

ÖZTEKİN ERDAĞI-

Tekel şansını yitirdi

Tekel:1
İstanbulspor:1

HAKEMLER: Ali Uzer xxx-Erdoğan Kallaks xxx, Hüseyin Su xxx. TEKEL: Mehmet xx-Şeref xx, İsmail x, Abdullah xx, İsmail x-Tahsin x, Oğuz x, Hüseyin 11 xx, Hüseyin xx, Sinan x (Sadi xx), Şenol xxx.

İSTANBULSPOR: Zülhazır xx-A.Çetin x (Atakan xx), Mustafa x, Ahmet xx, Mete xxx-İbrahim x, Kemal x, (Ahmet xx), Metin xxx-Levent xx, Şükrü xx, Umur xx. GOLLER: Şenol (dak. 19), Mete (dak. 88 penaltudan).

BASKETBOLDA GEÇEN HAFTA

Şampiyon kim olacak?

■ Beşiktaş, Efes Pilsen'i yenince şampiyonluk iyice düğümlendi

Önemli bir maçtı. Beşiktaş-Efes Pilsen karşılaşması ve Beşiktaş'ın son umidi bu maça bağlandı. Şampiyonluk şansını sürdürebilmeleri için Efes Pilsen'i en az 9 sayı farkla yenmeleri gerekiyordu. Siyah-beyazlıların ve üstün bir oyundan sonra galip ayrıldılar karşılaşmadan. Hem de karşılaştırmayla 81-71 kazanarak, gerekli averajı sağlayarak, 1 kişiyle bölge savunması ve 1 kişiyle de Erman'a baskı yapan Efes Pilsen'e karşı Beşiktaş'ın dış satlar ve süratli hücumları sonuca gittiler. Buna Efes Pilsen'in dağınık hücumu ve Mehmet'i iyi kullanamaması eklenince bu önemli maçı galip ayırdılar Beşiktaş şampiyonluğu da iyice düğümlendi. Simdi şampiyonluk için 3 aday var. Efes Pilsen, Beşiktaş ve Eczacıbaşı. Bu nedenle Eczacıbaşı-Beşiktaş ve Eczacıbaşı-Efes Pilsen karşılaşmaları şampiyonluk belirleyecek. Yani şampiyonluk vizesini Eczacıbaşı verecek. Geçtiğimiz hafta oynanan Kar-

şılaşmalarda favoriler galip gelirlerken az da olsa şampiyonluk umidi taşıyan Karşıyaka Ankara'ya kaybetmişti.

Haftanın görünümü

Haftanın maçı: Beşiktaş-Efes Pilsen, Haftanın takımı: Beşiktaş, Haftanın oyuncusu: Vedat (Beşiktaş), Aytek (Efes Pilsen), Tufan (Taçspor), Hüseyin (Galatasaray), Mete (DSİ Spor). Haftanın hakemleri: Ömer Ozan-Kadir Türkkan (DSİ Spor-Karşıyaka)

Puan durumu

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Efes Pilsen	21	19	—	2	1812	1464	59
Beşiktaş	19	16	—	3	1662	1435	51
Eczacıbaşı	19	16	—	3	1672	1191	51
Yenişehir IB	20	15	—	5	1764	1521	50
Karşıyaka	19	14	—	5	1641	1415	47
Tofaş SAS	19	13	—	6	1476	1363	45
DSİ Spor	21	9	—	12	1636	1742	39
Taçspor	21	8	—	13	1624	1773	38
Şekerspor	20	7	—	13	1341	1539	34
Galatasaray	20	7	—	13	1503	1654	34
Fenerbahçe	20	5	—	14	1305	1529	31
Ziraat FSK	20	5	—	15	1421	1561	30
İTÜ	21	3	—	18	1550	1831	27
Kolejliler	20	2	—	18	1369	1758	24

Elveda ET!

★ **Besin uzmanları sıhhi beslenme için bir ailenin günlük et ihtiyacının 720 gram olduğunu söylüyorlar. Buna göre bir günde ete verilecek para 225 TL lira**

Hamdullah Yanık

Dışarıya kasaplık hayvan ihraç ediyoruz ama kendimiz et yiyemiyoruz. Kısa bir süre önceye kadar evine ayda bir kilo et alan aileler, artık onu da alamayacak. Et Balık Kurumu satış mağazalarında her gün karşılaştığımız o uzun kuyruklar tarihe karıştı. Et Balık Kurumu mağazalarına gitmeye gerek kalmadı, çünkü şimdi kasaplar da aynı fiyattan et satıyor.

Bir taraftan dışarıya yapılan canlı hayvan satışı, diğer taraftan hayvan yemine yapılan zararlar, hayvan besleyicilerini zor durumda bıraktı. Hayvan yemini ana maddesi olan arpanın kilo su 12 lira olunca, bir koyunun fiyatı da 10 bin liraya fırladı. Hayvan besleyicileri "Bu fiyat maliyeti bile kurtarmaz" derken, Et Balık Kurumu

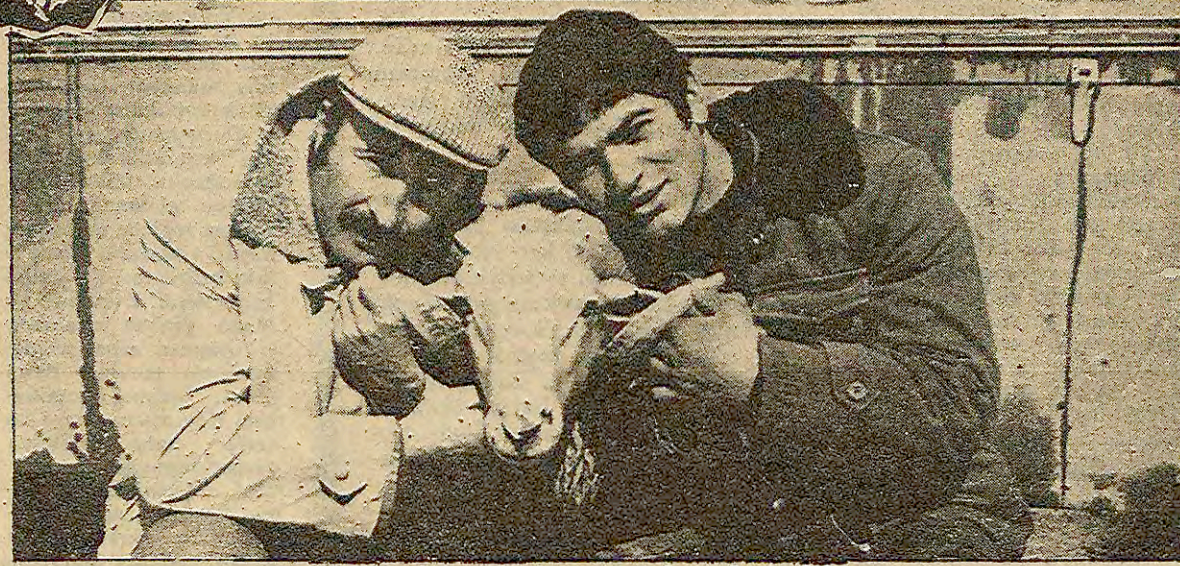
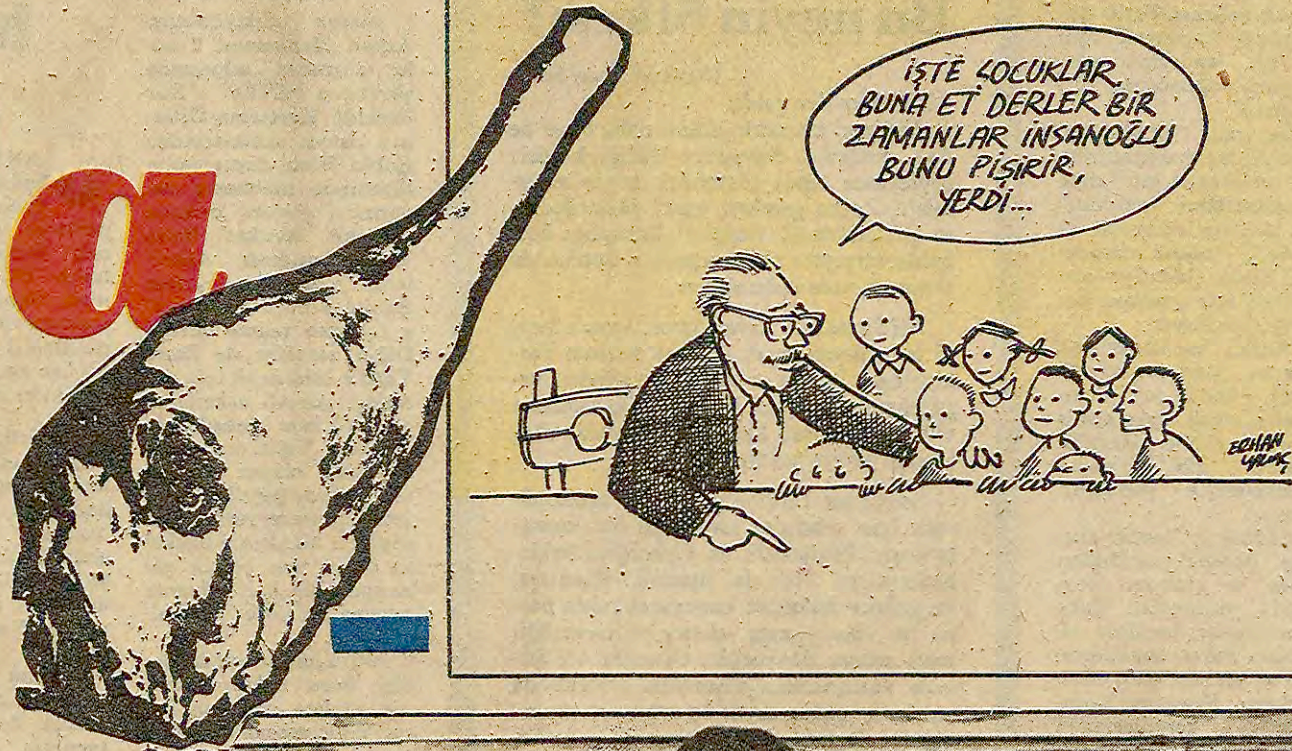
muntın son zammı da, eti lüks yiyecekler listesine dahil etti.

Besin uzmanları ise, bir aile için et ihtiyacının günde 720 gram olduğunu söylüyorlar. Buna göre bir ailenin günde ete vereceği para 225 lirayı buluyor. Simit-çay parası ayda 5400 lira olursa, vatandaş et nasıl alabilecek...

Hayvan yetiştiricisinden mali ucuza kapatan tüccar-aracı-komisyoncu zinciri, kâr üstüne kâr koyarak "mali" kasap çengeline getirdiğinde kasap vitrinlerinin antikacınkinden farkı kalmadı.

Çeşit çeşit et yemeklerinden, izgaralardan vazgeçtik, tencereye gram gram katılan kıyma da artık o eski güzel günlerde kaldı.

Geçmişte kıymetini bilemedikse bizi hoşgör, elveda et.

Koç ile hatıra fotoğrafı çektirdiler

En kötü şartlarda bile mutlu olmasını beceren halkımız eti unutmak için hazırlık yapıyor. Bir tadım, pastırma gibi olmadan belki yeriz belki yemeyiz diyen vatandaşlar, Topkapı'da canlı koçu, görürne bir hatıra fotoğrafı çektirdiler.

ABD EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ KARA BULUTLAR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin üzerinde kara bulutlar doluyor. Ülke ekonomisi çok kötü bir durumda. Ocak ayında yapılan hesaplar bir yıl içinde enflasyon oranının yüzde 18 arttığını gösteriyor. Bu çift rakamlı oran ABD için alışılmamış bir değer ifade ediyor.

Ote yandan, tüketim maddelerinin fiyatları yüzde 13 artarken, ücretlerin ancak yüzde 11 arttığı görülüyor. Bu da Amerikalılar için uzun zamandır alışılmadık bir durum. Bu kadar hızlı artan enflasyon karşısında telaşa kapılan tüketiciler, fiyatlar nasıl olacak diye, gerektiğinde borse gibi bir şeyler satın almak için yarışıyorlar.

Tasarruf oranının düşmesi, talebin artması, ücretimin ise buna ayak uyduramazlığı, enflasyonu karmakarışık bir etki yapıyor. Arz talebi karşılayamayınca fiyatlar daha da artıyor. Böylece bir kısır döngüdür geliyor.

- Fiyatlar yüzde 13 artarken, ücretler ancak yüzde 11 arttı
- Carter, enflasyonu frenlemek için bütçe yısıyor

Enflasyonun yanı sıra, ABD ekonomisi durgunluk tehlikesiyle de karşı karşıya. AP ajansı, aralarında Başkanlık danışmanlarının da bulunduğu birçok uzman, ABD ekonomisinin önümüzdeki yıl ortalarında bir durgunluk içine gireceğini tahmin ettiklerini bildiriyor.

CARTER'İN SEÇİLME SANSI

Bu arada, Beyaz Saray danışmanları, ekonomideki bu kötü gelişin önümüzdeki sonbaharda Carter'in yeniden Başkan seçilmesini etkileyebileceğini belirtiyorlar. Cumhuriyetçi Partiden bir se-

natör. "Eğer fiyat artışlarının olimpiyatı yapılsaydı, Başkan Carter altın madalya kazanırdı. Carter'den enflasyonu denetim altına almasını beklemek, Lake Placid'de otobüs beklemeye benzer" diyor. Bilindiği gibi, kış olimpiyatlarının yapıldığı Lake Placid'de otobüsle yarış yerine gitmek bir mesele olmuştu. Türkiye ile karşılaştığımızda muhalif senatörün sözleri biraz abartmalı geliyor ama ABD için manzaranın pek parlak olmadığı da bir gerçek. FİYAT VE ÜCRETLERİ DENETLEMEK

Bu durum karşısında Carter yönetimi bazı ön-

lemler almayı araştırıyor. Uzmanlar Federal bütçeye kısıtlı yapmalar, kredilerin kısıtlaması, vergi sisteminin değiştirilmesi gibi önlemleri öneriyorlar. Bu arada, Carter'den ücretler ve fiyatları dondurması ya da denetim altına alması isteniyor.

Ne var ki, Carter bu son önleme yanaşmak istemiyor. Beyaz Saray sözcüsü Judy Powell, böyle bir önlemin sözün edilmemesiyle enflasyonu hızlandıracaklarını ileri sürüyor. Powell, ABD Başkanının, konuyu tartışmak üzere Kongre üyeleri ve hükümet dışındaki uzmanlarla toplantılar yapacağını açıkladı.

Ote yandan, iş çevrelerinde etkili olan "Business Week" dergisinin, yıllardır ücret-fiyat denetimine karşı çıktığıktan sonra, ücret ve fiyatların altı ay dondurulmasının ekonomiyi hastalığını iyileştireceğini ifade ettiği de gelen haberler arasında.

Bu konudaki tartışma sürerken, haftalık "Newsweek" dergisi, geçmişte de ABD Başkanlarının bu yolu denediklerini fakat denetim kalktıktan sonra, ücret ve fiyatların yeniden hızla fırladığına dikkat çekiyor. Bütün bu nedenlerle Carter'in enflasyonu frenlemek için başka yolları deneyeceği sanılıyor.

BÜTÇEDE KISINTI Geçmiş günlerde, ABD Yönetim ve Bütçe Dairesinin çeşitli devlet dairelerine 1981 yılı için bütçelerinde ne gibi kısıntıları yapabileceklerini sorması, Carter'in tutacağı yolun bir belirtisi.

Nitekim, ABD hükümetinin, 1981 mali yılı bütçesinin dengeli olabilmesi amacıyla bütçe harcamalarında 20 milyar dolarlık bir kısıntı yapmasını öngören öneriler almayı hazırladığı resmen açıklandı.

Bu arada mart başında 6 Cumhuriyetçi senatör Carter'a bir mektup göndererek, savunma harcamaları dışında bütçede kısıntı yapılmasını desteklediklerini, ayrıca 16 milyar dolar açık vereceği hesaplanan bütçenin denkleştirilmesini istediklerini belirttiler.

Carter'in Demokrat Partisinden bazı Kongre üyeleri ise, bütçede bir kısıntıyı gerekli bulmakla birlikte, savunmanın da bunun bir bölümünü içermesini ileri sürüyorlar.

Carter yönetimi, Sovyetlerin Afganistan'ı işgalini 2. Dünya Savaşından bu yana ABD'nin güvenliği tehdit eden en önemli olay olarak nitelendirip ve savunma harcamalarını enflasyon payını gözönüne alarak, yüzde 5 artırmıştı.

Ticaret Bakanlığınca haziran ayından sonra fiyatlarda gerileme bekleniyor

Avrupa'da birinciyiz FİYAT ARTIŞLARINDA REKOR KIRDIK

ANKARA (THA) Avrupa ülkeleri arasında en hızlı fiyat artışının Türkiye'de olduğu anlaşıldı. Türkiye'de geçen yıl toptan eşya fiyatlarındaki artış hızı yüzde 75 olarak saptandı. Perakende fiyatlarda ise bu yılın ilk ayında 1979 yılının Ocak ayına oranla artış hızı yüzde 87'ye ulaştı. Ticaret Bakanlığı ve Odalar Birliğince bu konuda yapılan araştırmalarda geçen yıl hayat pahalılığının yüzde 81 oranında arttığı ve bu artışın 1980 yılında yüzde 87 dolaylarında seyredeceği sonucuna varıldı.

Araştırmada ayrıca bir süre önce alınan ekonomik önlemler, amacına ulaşabilirse

haziran ayından itibaren enflasyonist basırların hafifleyeceği ve fiyatların genel seviyesindeki artış hızının gerilebileceği belirtiliyor. Aksi takdirde fiyat endekslerindeki artış 1980 sonunda yüzde 87'ye ulaşarak üç rakamlı oranlara varacaktır" deniliyor.

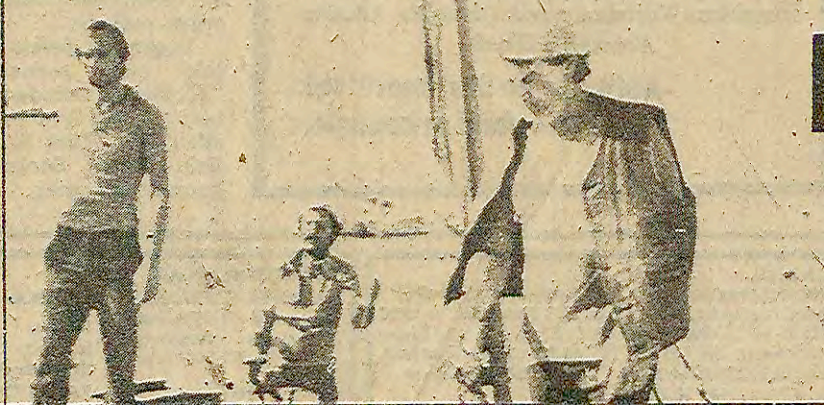
Demirel hükümetinin uygulamaya koyduğu yüzde 50'lik 25 Ocak devalüasyonu nun piyasa fiyatlarına şimdilik yüzde 30 oranında yansıdığı, fiyat endekslerindeki artışın ise şubat ayında rekor düzeye ulaştığı, araştırmada elde edilen bulgular arasında.

21.15
ZAMAN ZAMAN İÇİNDE

Yüzbaşı Fahri Korutürk'ün bahriyelisi Türk sinemasının fabrikatörü Hulusi Kentmen ekranda

Türk sinemasında fabrikatör rolünün vazgeçilmez aktörü Hulusi Kentmen aslında eski bir asker. Bu gece "Zaman Zaman İçinde" programına torunu Ali Kentmen ile katılacak olan Hulusi Kentmen geçmişini anlatacak. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk su sıralar görevi devir için veda görüşmelerini sürdürürken, askerlik arkadaşı, bahriyeli Hulusi Kentmen de "Zaman Zaman İçinde" geçmişe dönecek.

HABER YORUM. MAGAZİN

15.00 SPOR
Avrupa Şampiyon Kulüpler Voleybol final maçları Ankara Atatürk salonundan naklen yayınlanacak.

17.00 HABERLER

17.05 FLİPPER

17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI

18.00 KÜÇÜK EV

20.00 HABERLER

20.35 DENİZİN KANI

21.25 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE

22.25 SAN FRANCİSKO SOKAKLARI

23.15 HABERLER

18.45 TAŞ DEVRİ

19.10 KAPTAN ONEDİN

Dizinin bugün yayınlanacak olan 19. bölümünde sarı humma hastalığı taşıyan bir gemi Cork açıklarına gelir. Sarı hummaya yakalanan tayfalar canlı canlı denize atılmıştır. Geminin sahibinin tek bir düşüncesi vardır; kış gribesini gümrükten geçirmek. James bu işe de el atar.

20.00 HABERLER

20.35 DENİZİN KANI

Dizinin 4. bölümü yayınlanacak.

21.25 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE

22.25 SAN FRANCİSKO SOKAKLARI

Sürekli film "GOZE GOZE" adlı bölümü yayınlanacak. Bu kez oğlu öldürülen bir adam katilin mahkemesinde serbest bırakılması üzerine tek başına öc almaya karar verir. Stone ile Keller işe karışır.

23.15 HABERLER

20.35 DENİZİN KANI

Kara Mustafa da sefere katılacak

Dizinin bugün yayınlanacak dördüncü bölümünde Şaban Reis'in ölümünden önce sefere çıkmamak için direnen avcılar çaresizlikten Gömü'nün teknelerinde singere çıkmaya karar verilir. Bu arada Kara Mustafa da denizin çağrısına kapılarak son anda

sefere çıkmaya karar verir. Çeşitli entrikalarla avcılardan direnişini kıran ve Şaban Reis'in ölümüne neden olan singer tüccarı Gömü başarıya ulaşabilmiş midir? Bunu gelişen olaylar gösterecek.

YOKUŞ YUKARI YARIŞ

